

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών
Τμήμα: Διοίκησης Επιχειρήσεων
Π.Μ.Σ. «Διοίκηση Επιχειρήσεων»

**ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΕΛΕΓΧΩΝ "ELENXIS & TAXIS"**

Βαλμά Χρυσούλα

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του
Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος
Ειδίκευσης στη Διοίκηση Επιχειρήσεων

Αιγάλεω,
Φεβρουάριος 2022

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών
Τμήμα: Διοίκησης Επιχειρήσεων
Π.Μ.Σ. «Διοίκηση Επιχειρήσεων MBA»

**ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΕΛΕΓΧΩΝ "ELENXIS & TAXIS"**

Βαλμά Χρυσούλα (Αρ. Μ. 18101)
Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Ασωνίτου Σοφία

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του
Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος
Ειδίκευσης στη Διοίκηση Επιχειρήσεων MBA

Αιγάλεω,
Φεβρουάριος 2022

University of West Attica
School of Administration, Economic, and Social Sciences
Department of Business Administration
Master in Business Administration (MBA)

**TAX AUDITS OF COMPANIES THROUGH THE PROCESS OF
INFORMATION SYSTEMS AUDITS "ELENXIS & TAXIS"**

Valma Chrysoula (18101)
Supervising Professor: Assonitou Sofia

Diploma Thesis submitted to the Department of Business Administration of the
University of West Attica for the acquisition of a Postgraduate Diploma in Business
Administration

Aigaleo,
February 2022

Περίληψη

Ο έλεγχος μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη βελτίωση της φορολογικής διοίκησης και της συνολικής συμμόρφωσης των φορολογουμένων, επηρεάζοντας τη συμπεριφορά των τελευταίων. Εκτός από την αύξηση των εσόδων, η διαδικασία του ελέγχου, συνολικά, δύναται να οδηγήσει στον αποτελεσματικότερο εντοπισμό των μη συμμορφούμενων φορολογουμένων και ακολούθως την εφαρμογή των κατάλληλων κατά περίπτωση κυρώσεων και τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της ελεγκτικής δραστηριότητας (είτε γενικά είτε συγκεκριμένα).

Με βάση τα προρρηθέντα, σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι σε θεωρητικό επίπεδο, να αναλύσει την έννοια του φορολογικού ελέγχου, να αναδείξει τη σημασία του και να παρουσιάσει τα Πληροφοριακά Συστήματα ELENXIS και TAXIS. Περαιτέρω, σε ερευνητικό επίπεδο, σκοπός της τρέχουσας ερευνητικής προσπάθειας, είναι να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των Πληροφοριακών Συστημάτων ELENXIS και TAXIS στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου.

Abstract

Audit can play an important role in improving tax administration and the overall compliance of taxpayers, influencing their behavior. In addition to increasing revenue, the audit process as a whole can lead to more effective identification of non-compliant taxpayers and subsequent application of appropriate case-by-case sanctions and publication of the results of the audit activity (either in general or in particular).

Based on the above, the purpose of this dissertation is at a theoretical level, to analyze the concept of tax audit, to highlight its importance and to present the ELENXIS and TAXIS Information Systems. Furthermore, at the research level, the purpose of the current research effort is to evaluate the effectiveness of the ELENXIS and TAXIS Information Systems in the tax audit process.

Εξεταστική Επιτροπή

A/A	Όνοματεπώνυμο	Υπογραφή
1.	Ασωνίτου Σοφία	
2.	Τουρνά Ελένη	
3.	Γκίκας Γρηγόριος	

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΜΕ ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η κάτωθι υπογεγραμμένη **ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΒΑΛΜΑ** του **ΣΤΑΥΡΟΥ** με αριθμό μητρώου 18101 φοιτήτρια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διοίκηση Επιχειρήσεων» του Τμήματος Διοίκηση Επιχειρήσεων MBA, της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, δηλώνω ότι :

«Είμαι συγγραφές αυτής της μεταπτυχιακής Εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών και λέξεων, είτε ακριβώς, είτε παραφρασμένες αναφέρονται στο σύνολο τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από εμένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Η Δηλούσα

Πίνακας Περιεχομένων

Περίληψη.....	7
Abstract	8
Κεφάλαιο 1. Εισαγωγή	17
Κεφάλαιο 2. Βιβλιογραφική Επισκόπηση	21
2.1 Φοροδιαφυγή και αιτίες αυτής	21
2.2. Κύριοι τρόποι αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής.....	22
2.3. Έννοια και διακρίσεις φορολογικού ελέγχου	22
2.4 Κριτήρια επιλογής ελέγχου	24
2.5 Αρμόδιοι διενέργειας φορολογικών ελέγχων.....	29
2.6 Έμμεσες τεχνικές έλεγχου	30
2.7 Έρευνες για τη σχέση φοροδιαφυγής, φορολογικού ελέγχου και φορολογικής συμμόρφωσης.....	31
Κεφάλαιο 3. Θεωρητικό υπόβαθρο	35
3.2 Τα Πληροφοριακά Συστήματα στη φορολογική διοίκηση	36
3.3 Πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ	37
3.3.1 Πληροφοριακό Σύστημα Φορολογίας TAXIS	37
3.3.2 Πληροφοριακό Σύστημα Φορολογίας ELENXIS	38
3.4 Ο ρόλος της πληροφορικής και της τεχνολογίας στη φορολογική διοίκηση	41
Κεφάλαιο 4. Μεθοδολογία Έρευνας.....	45
4.1 Σημαντικότητα του θέματος	45
4.2 Σκοπός, ερευνητικοί στόχοι και ερωτήματα	46
4.3 Μεθοδολογία Έρευνας.....	47
4.4 Ανάλυση δεδομένων	48
Κεφάλαιο 5. Ανάλυση Δεδομένων.....	49
5.1 Περιγραφική Στατιστική	49
5.2 Ερωτήσεις ανοιχτού τύπου	68
5.3 Επαγωγική στατιστική	69
Κεφάλαιο 6. Συμπεράσματα. Περιορισμοί. Μελλοντική έρευνα	85
6.1 Συμπεράσματα	85
6.2 Περιορισμοί.....	88
6.3 Μελλοντική έρευνα.....	89
Βιβλιογραφία	90
Παράρτημα.....	94

Κεφάλαιο 1. Εισαγωγή

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας, είναι να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των Πληροφοριακών Συστημάτων ELENXIS και TAXIS στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου.

Οι περισσότερες οικονομίες χτίζονται και υποστηρίζονται από ένα βιώσιμο σύστημα παραγωγής εσόδων. Ένα σημαντικό και βιώσιμο μέσο παραγωγής εσόδων παγκοσμίως είναι η φορολογία. Ο θεμελιώδης στόχος οποιασδήποτε φορολογικής αρχής είναι η είσπραξη φόρων και δασμών πληρωτέων σύμφωνα με το νόμο. Ωστόσο, όσον αφορά τις υποχρεώσεις που τους επιβάλλονται από το νόμο, οι φορολογούμενοι δεν συμμορφώνονται πάντοτε. Επομένως, για να είναι αποτελεσματική η φορολογία για την επίτευξη των άμεσων όσο και των απώτερων στόχων σε οποιαδήποτε οικονομία, πρέπει να βελτιώσει το επίπεδο φορολογικής συμμόρφωσης των φορολογούμενων της. Ως εκ τούτου, ένα μέτρο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη βελτίωση του επιπέδου φορολογικής συμμόρφωσης είναι ο φορολογικός έλεγχος (Mebratu, 2016).

Ο έλεγχος μπορεί να έχει σπουδαίο ρόλο στη βελτίωση της φορολογικής διοίκησης και της συνολικής συμμόρφωσης των φορολογουμένων, επηρεάζοντας τη συμπεριφορά των τελευταίων. Εκτός από την αύξηση των εσόδων απευθείας από δραστηριότητες ελέγχου, δύναται να επιλέγει τις περιπτώσεις υψηλότερου κινδύνου, να εντοπίζει αποδοτικά τους μη συμμορφούμενους φορολογούμενους, να εφαρμόζει κατάλληλες κυρώσεις και να δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα της ελεγκτικής δραστηριότητας (είτε γενικά είτε συγκεκριμένα). Οι φορολογούμενοι με αυτόν τον τρόπο λαμβάνουν το μήνυμα ότι κάθε προσπάθεια αποφυγής της μη καταβολής των φόρων ή απόκρυψης φορολογικών στοιχείων παρουσιάζει υψηλό κίνδυνο αντίκρουσης και η ποινή για αυτούς που δεν συμμορφώνονται είναι σημαντική (Mebratu, 2016).

Η συμμόρφωση ή μη των φορολογούμενων με τη νομοθεσία σχετίζεται στενά με την φοροδιαφυγή, η οποία αποτελεί ένα από τα πιο σύνθετα φαινόμενα κοινωνικής και οικονομικής φύσεως σε όλες τις χώρες του κόσμου. Όμως η πλήρη πάταξή της δεν είναι εφικτή και οι επιπτώσεις της επηρεάζουν άμεσα και αρνητικά το εισόδημα των φορολογούμενων, οδηγούν σε διαστρεβλώσεις στο μηχανισμό της αγοράς και οξύνουν την κοινωνική ανισότητα (Suvelea, 2014).

Στα πλαίσια αυτά τα πληροφοριακά συστήματα που διαθέτει η ΑΑΔΕ (=Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων) προκειμένου να ελέγχει και να προβαίνει σε κυρώσεις όπου απαιτείται έχουν καίριο ρόλο. Τα μέσα που διαθέτει η ΑΕΔΕ είναι τα Πληροφοριακά Συστήματα ELENXIS και TAXIS.

Πρόκειται για χρήσιμα εργαλεία τα οποία συμβάλλουν στο να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα του κρατικού μηχανισμού που αφορούν τη φοροδιαφυγή. Η προστιθέμενη αξία του έργου συνίσταται στην επίτευξη εθνικών αναπτυξιακών στόχων και συγκεκριμένα στη μείωση της φοροδιαφυγής (και απότερο στόχο την εξάλειψη της) με την καθιέρωση κλίματος συμμόρφωσης στον πολίτη, με την αύξηση της φορολογικής ισονομίας και δικαιοσύνης και με την αύξηση των προσδοκώμενων εσόδων του Κράτους. Ο καινοτόμος χαρακτήρας του έργου συνίσταται στη πλήρη ομογενοποίηση, αυτοματοποίηση και τυποποίηση του συνόλου των ελεγκτικών διαδικασιών και πρακτικών - από τη φάση στόχευσης των ελέγχων μέχρι τη στατιστική αποτίμηση των διενεργηθέντων ελέγχων - με την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων λειτουργίας, όπως είναι η αυτοματοποιημένη παραγωγή επίσημων Εντύπων Ελέγχου, που συστηματοποιούν και επιταχύνουν το έργο του φορολογικού ελεγκτή (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας, 2014).

Με βάση τα προρρηθέντα, σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι σε θεωρητικό επίπεδο, να αναλύσει την έννοια του φορολογικού ελέγχου, να αναδείξει τη σημασία του και να παρουσιάσει τα Πληροφοριακά Συστήματα ELENXIS και TAXIS. Περαιτέρω, σε ερευνητικό επίπεδο, σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας, είναι να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των Πληροφοριακών Συστημάτων ELENXIS και TAXIS στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου.

Για την επίτευξη του σκοπού θα διερευνηθούν οι παρακάτω στόχοι:

- Η αναγκαιότητα των Πληροφοριακών Συστημάτων ELENXIS και TAXIS στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου των επιχειρήσεων.
- Οι ταχύτητες ανταπόκρισης που παρέχουν τα Πληροφοριακά Συστήματα ELENXIS και TAXIS.
- Η εγκυρότητα και η αξιοπιστία των Πληροφοριακών Συστημάτων ELENXIS και TAXIS στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου των επιχειρήσεων.

- Η ικανοποίηση των υπαλλήλων της φορολογικής διοίκησης από τη χρήση των Πληροφοριακών Συστημάτων ELENXIS και TAXIS στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου των επιχειρήσεων.
- Η συσχέτιση της εγκυρότητας και της αξιοπιστίας με τα δημογραφικά και υπηρεσιακά χαρακτηριστικά των χρηστών.

Ο προσδιορισμός του θέματος οδηγεί στη διατύπωση των ερευνητικών υποθέσεων ως εξής:

- Τα Πληροφοριακά Συστήματα ELENXIS και TAXIS είναι αναγκαία στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου των επιχειρήσεων.
- Τα Πληροφοριακά Συστήματα ELENXIS και TAXIS είναι έγκυρα και αξιόπιστα.
- Τα Πληροφοριακά Συστήματα ELENXIS και TAXIS παρέχουν βελτιωμένες ταχύτητες ανταπόκρισης.
- Οι υπάλληλοι είναι ικανοποιημένοι από τη χρήση των Πληροφοριακών Συστημάτων ELENXIS και TAXIS στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου των επιχειρήσεων
- Η εγκυρότητα και η αξιοπιστία δεν σχετίζεται με τα δημογραφικά και υπηρεσιακά χαρακτηριστικά των χρηστών.

Για την επίτευξη του σκοπού και των επιμέρους ερευνητικών στόχων η εργασία αποτελείται από έξι κεφάλαια. Το πρώτο (παρών) κεφάλαιο είναι το Εισαγωγικό. Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται η έννοια της φοροδιαφυγής, τα προβλήματα που δημιουργεί σε κάθε οικονομία και η αντιμετώπιση μέσω του φορολογικού ελέγχου.

Στη συνέχεια, το τρίτο κεφάλαιο περιγράφει τα Πληροφοριακά Συστήματα ELENXIS και TAXIS και αναφέρεται σε έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί από άλλους ερευνητές για την αποτελεσματικότητα, γενικότερα των Πληροφοριακών Συστημάτων στη Δημοσία Διοίκηση αλλά και ειδικότερα των ELENXIS και TAXIS.

Το τέταρτο κεφάλαιο περιέχει τη Μεθοδολογία της έρευνας. Για την πραγματοποίηση του σκοπού της έρευνας πραγματοποιήθηκε ποσοτική έρευνα. Η ποσοτική μέθοδος θεωρείται η καταλληλότερη, διότι μέσω αυτής επιδιώκεται η μέτρηση των μεγεθών, δηλαδή η ποσοτικοποίηση των δεδομένων που αφορούν τις απόψεις των ερωτώμενων κάνοντας χρήση στατιστικών μεθόδων. Το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για την έρευνα και κατ'επέκταση για τη συλλογή των δεδομένων είναι το ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις κλειστού τύπου.

Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν οι υπάλληλοι των Δ.Ο.Υ. Η επιλογή τους πραγματοποιήθηκε με τυχαία δειγματοληψία. Πιο συγκεκριμένα, μέσω κλήρωσης επελέγησαν 10 Δ.Ο.Υ, στις οποίες αρχικά εστάλη (στους προϊσταμένους), μέσω email ενημερωτικό έντυπο για την έρευνα. Εν συνεχεία απεστάλη το link που περιείχε το ερωτηματολόγιο προκειμένου να το προωθήσουν στους υπαλλήλους των αντιστοιχών τμημάτων τους.

Τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν κωδικοποιήθηκαν και χρησιμοποιώντας το στατιστικό πρόγραμμα SPSS 21 αναλύθηκαν, τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται στο πέμπτο κεφάλαιο.

Η Διπλωματική εργασία ολοκληρώνεται με το έκτο κεφάλαιο, το οποίο περιέχει τα συμπεράσματα, τους περιορισμούς της έρευνας και τις προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

Κεφάλαιο 2. Βιβλιογραφική Επισκόπηση

2.1 Φοροδιαφυγή και αιτίες αυτής

Η Φοροδιαφυγή είναι ένα σύνθετο φαινόμενο και χαρακτηρίζεται ως η πράξη εκείνη που έχει σκοπό την απόκρυψη της φορολογικής υποχρέωσης, παραβαίνοντας τους νόμους (Νασόπουλος, 2016).

Η φοροδιαφυγή εμφανίζεται με ποικίλες μορφές, οι σημαντικότερες των οποίων είναι:

- α) η απόκρυψη εισοδημάτων από διάφορες πηγές με σκοπό να πληρωθεί λιγότερος φόρος,
- β) η παρουσίαση υψηλών ή φαινομενικών δαπανών με σκοπό να αυξηθεί η έκπτωση φόρου,
- γ) η μη κατάθεση ή ανακριβής κατάθεση φορολογικών δηλώσεων,
- δ) η μη απόδοση του Φ.Π.Α. που οφείλεται,
- ε) η παραποίηση φορολογικών στοιχείων και βιβλίων (Νασόπουλος, 2016).

Σύμφωνα με την Ελληνική Φορολογική Νομοθεσία (Νόμος 4174/2013, άρθρο 66), το έγκλημα της φοροδιαφυγής τελείται όταν οι φορολογούμενοι είτε δεν πληρώνουν τους φόρους που τους αναλογούν, όπως για παράδειγμα Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ), Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (εφεξής ΦΠΑ), Ειδικός Φόρος Ακινήτων (ΕΦΑ), είτε δεν φανερώνουν σκόπιμα όλα τα έγγραφα στην αρμόδια υπηρεσία όταν καταθέτουν τις φορολογικές τους δηλώσεις, είτε εμφανίζουν χαμηλά έσοδα ή υψηλά έξοδα. Με τον τρόπο αυτό, οι φορολογούμενοι, καταθέτουν ουσιαστικά αναληθείς ή ψευδείς φορολογικές δηλώσεις στις αρμόδιες αρχές και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην καταβάλουν τους φόρους που τους αναλογεί (Vlahos, 2016).

2.2. Κύριοι τρόποι αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής

Οι φορολογικές διοικήσεις συναντούν αρκετά εμπόδια στην είσπραξη των φόρων σε όλο τον κόσμο. Άτομα που πληρώνουν λιγότερους φόρους ή δεν πληρώνουν καθόλου προκαλούν σοβαρές απώλειες στα κράτη. Η φοροδιαφυγή επιδρά στην αποτελεσματικότητα των φορολογικών συστημάτων και της συμπεριφοράς των φορολογουμένων δημιουργώντας απώλεια εσόδων, μειώνοντας τη δυνατότητα λήψης μέτρων και αυξάνοντας τη φορολογική βάρυνση των έντιμων φορολογουμένων. Άρα, η μείωσή της και η βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης είναι μεταξύ των κύριων στόχων της πολιτικής δημόσιων οικονομικών (Yildiz, 2019).

Προκειμένου να ξεπεραστούν αυτά τα προβλήματα οι Casagrande et al. (2015) (όπως αναφέρεται στο Yildiz, 2019), υποστηρίζουν ότι υπάρχουν τρεις διαφορετικές λύσεις: α) αύξηση των πόρων που προσφέρονται στις φορολογικές διοικήσεις, β) βελτίωση της επικοινωνίας σχετικά με το κόστος της φοροδιαφυγής που επωμίζεται η κοινωνία και γ) βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διεργασιών ελέγχου. Ο πιο σημαντικός ισχυρισμός που αναφέρεται για την πάταξη της φοροδιαφυγής είναι ο φορολογικός έλεγχος.

Ο φορολογικός έλεγχος αποτελεί την κυριότερη μορφή εξωτερικού ελέγχου και ένα από τα πιο σημαντικά εργαλεία του φορολογικού συστήματος (Yildiz, 2019).

2.3. Έννοια και διακρίσεις φορολογικού ελέγχου

Ο Φορολογικός έλεγχος είναι το σύνολο των ελεγκτικών πράξεων και επαληθεύσεων που πραγματοποιείται από τους ελεγκτές του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Οι έλεγχοι αυτοί επιδιώκουν (Κορομηλάς & Γιαννόπουλος «Σημειώσεις σεμιναρίου Φορολογικός έλεγχος επιχειρήσεων»):

- α) να διαπιστώσουν ότι εφαρμόζονται οι φορολογικές διατάξεις,
- β) να διαπιστώσουν ότι υποβάλλονται οι φορολογικές δηλώσεις,
- γ) να επαληθεύσουν το περιεχόμενο των δηλώσεων σε σχέση με τα οικονομικά δεδομένα, και τέλος,
- δ) να προσδιορίσουν τα οικονομικά αποτελέσματα και να καθορίσουν τις φορολογικές υποχρεώσεις.

Περαιτέρω, οι φορολογικοί έλεγχοι διακρίνονται σε:

α) Προληπτικούς Φορολογικούς Ελέγχους, οι οποίοι αποσκοπούν στο να διαπιστώσουν αν εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και αν ταχτοποιούνται οι οφειλές που έχουν παρέλθει σε ότι αφορά το Φ.Π.Α., Φόρο Μισθωτών Υπηρεσιών, Λοιπούς παρακρατηθέντες φόρους κ.λ.π.

Ο βασικός στόχος του προληπτικού φορολογικού ελέγχου, με την απροσδόκητη παρουσία των ελεγκτών, είναι να εμποδίσει τους φορολογούμενους να διαπράττουν παραβάσεις. Ο προληπτικός έλεγχος μπορεί να λάβει χώρα είτε εκτός επιχείρησης (κατά τη διάθεση αγαθών με στόχο τη διαπίστωση της διάθεσης αυτών με τα στοιχεία που προβλέπονται) είτε μέσα στην επιχείρηση για να διαπιστωθεί η ορθή εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και των άλλων φορολογικών αντικειμένων. Τέλος, ο προληπτικός φορολογικός έλεγχος πρέπει να είναι σύντομος και περιεκτικός.

β) Προσωρινούς Φορολογικούς Ελέγχους, οι οποίοι αποσκοπούν στον καταλογισμό των φόρων, τελών κ.λ.π., εφόσον διαπιστωθεί ότι δεν έχουν εκπληρωθεί φορολογικές υποχρεώσεις που έχουν λήξει ή άλλες υποχρεώσεις. Ως εκ τούτου το αντικείμενο του προσωρινού φορολογικού ελέγχου είναι επιχειρήσεις που δεν καταθέτουν δηλώσεις, είτε καταθέτουν αρνητικές δηλώσεις, επιχειρήσεις για τις οποίες υπάρχουν πληροφορίες φοροδιαφυγής και επιχειρήσεις που εφαρμόζουν σκόπιμα λάθος τις διατάξεις της φορολογίας.

γ) Τακτικούς Φορολογικούς Ελέγχους, οι οποίοι αποσκοπούν στον απόλυτο έλεγχο όλων των φορολογικών αντικειμένων και υποχρεώσεων μιας οντότητας και οι οποίοι είναι κυρίως οριστικοί, πέραν κάποιων περιπτώσεων και όταν ο νόμος το επιτρέπει.

Ο τακτικός φορολογικός έλεγχος πραγματοποιείται με βάση με τους κανόνες του άρθρου 66 του Ν. 2238/1994 και πρέπει να είναι ευρύς, τεκμηριωμένος και οριστικός.

Όταν οι έλεγχοι του φορολογικού συστήματος είναι αποτελεσματικοί τότε συντείνουν:

- α) Στη βελτίωση των Δημοσίων Εσόδων,
- β) Στην επίσπευση του ρυθμού της οικονομικής ανάπτυξης, και
- γ) Στη δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών.

2.4 Κριτήρια επιλογής ελέγχου

Οι φορολογικές αρχές είναι δύσκολο να ελέγξουν όλες τις επιχειρήσεις που υπόκειντο στις αρμοδιότητές τους, διότι αφενός το ελεγκτικό προσωπικό δεν επαρκεί και αφετέρου δεν υπάρχει η απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή. Για τους λόγους αυτούς ελέγχεται ένα μέρος των επιχειρήσεων λαμβάνοντας υπόψη κάποια κριτήρια όπως (Κάρταλης «Σημειώσεις μαθήματος Εφαρμοσμένης Φορολογικής λογιστικής και Ελεγκτικής»):

- Ουσιαστικές παραβάσεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων
- Δελτία πληροφοριών ή άλλα στοιχεία φοροδιαφυγής
- Επιστροφές Φ.Π.Α.
- Μη πραγματοποίηση αυτοπεραιώσης
- Εκπρόθεσμες διακοπές
- Απώλεια Βιβλίων στοιχείων Φορολογικών Ταμειακών Μηχανών ή φορολογικών μηχανισμών
- Αδικαιολόγητα μεγάλες διαφορές στα στοιχεία δηλώσεων, κυρίως του Φ.Π.Α., του Εισοδήματος αλλά και καταστάσεων όπως υπαγορεύει το άρθρο 20 (Υποβολή φορολογικών στοιχείων για διασταύρωση) του Π.Δ. 186/92.

Με την έκδοση της ΠΟΛ. 1178/23.8.2011 «Επιλογή υποθέσεων προς έλεγχο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 80 του Νόμου 3842/2010» ορίστηκαν με ακρίβεια τα κριτήρια και οι κανόνες που θα λαμβάνονται υπόψη προκειμένου οι αρχές να προβαίνουν σε έλεγχο, όπως επίσης θεσμοθετήθηκε ένα σύστημα μοριοδοτήσης αυτών.

Η επιλογή των υποθέσεων πλέον πραγματοποιείται αυτοματοποιημένα με την υιοθέτηση 85 κριτηρίων επιλογής των υποθέσεων για έλεγχο. Τα κριτήρια αυτά είναι (TAXHEAVEN, 2011):

- επιτηδευματίες εκδότες πλαστών ή φαινομενικών ή νοθευμένων φορολογικών στοιχείων ή λήπτες εικονικών ή νοθευμένων φορολογικών στοιχείων.
- λοιπές βασικές παραβάσεις του Κώδικα Βιβλίων και στοιχείων.
- παραβάσεις του Τελωνειακού Κώδικα, οι οποίες περιέχουν αξιόποινες πράξεις.
- παραβάσεις του Ν.2121/1993 που αφορούν την πνευματική ιδιοκτησία, του Ν.2803/2000 περί συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ν.3727/2008 περί ναρκωτικών.

- επιτηδευματίες που έχει διαπιστωθεί ότι σε προηγούμενο χρόνο υπέπεσαν σε παραβάσεις παραποιημένων προϊόντων.
- δελτία πληροφοριών ή στοιχείων από τα οποία προκύπτει αποδεδειγμένη φοροδιαφυγή.
- Βιβλία, στοιχεία ή ταμειακές μηχανές που έχουν κατασχεθεί.
- απώλειες βιβλίων και στοιχείων ή φορολογικών ταμειακών μηχανών ή φορολογικών μηχανισμών.
- επιτηδευματίες λήπτες στοιχείων από αντισυμβαλλόμενους επιτηδευματίες που δήλωσαν απώλεια στοιχείων ή φορολογικών μηχανισμών.
- επιτηδευματίες, λήπτες στοιχείων από αντισυμβαλλόμενους επιτηδευματίες που εμφανίζονται σαν εξαφανισμένοι έμποροι.
- διαφορές, σε αξία ή σε πλήθος φορολογικών στοιχείων, οι οποίες προκύπτουν από διασταύρωση των υποβληθέντων συγκεντρωτικών καταστάσεων του άρθρου 20 του Π.Δ. 186/1992.
- η μη υποβολή προβλεπόμενων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος από τους υπόχρεους.
- η ανακριβή υποβολή των προβλεπόμενων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος από τους υπόχρεους.
- η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
- οι δηλώσεις μεγάλων ποσών σε δαπάνες.
- όταν γνωστοποιούνται ζημιές στη φορολογική δήλωση εισοδήματος της οικείας χρήσης.
- όταν υπάρχουν συσσωρευμένες ζημιές.
- όταν υπάρχουν παραβάσεις των άρθρων 39 & 39α του Ν. 2238/1994.
- όταν υπάρχει αδικαιολόγητη μεταβολή του Συντελεστή Μικτού Κέρδους μεταξύ διαδοχικών χρήσεων.
- όταν μεταβάλλεται ο συντελεστής Καθαρού Κέρδους μεταξύ των χρήσεων.
- όταν υπάρχει απόκλιση του Συντελεστή Μικτού Κέρδους από το Μέσο Όρο του Συντελεστή Μικτού Κέρδους ομοειδών επιχειρήσεων.
- όταν υπάρχει απόκλιση του Συντελεστή Καθαρού Κέρδους από το Μέσο Όρο του Συντελεστή Καθαρού Κέρδους ομοειδών επιχειρήσεων.
- όταν εμφανίζονται διαφορές στα ακαθάριστα έσοδα σε σχέση με ομοειδής επιχειρήσεις.

- όταν έγινε χρήση αναπτυξιακών νόμων.
- όταν επίκειται ο χρόνος παραγραφής.
- όταν πραγματοποιήθηκαν συναλλαγές με ηλεκτρονική αλληλογραφία.
- όταν η διαφορά με τα εισοδήματα που έχουν δηλωθεί και των δαπανών είναι θετικά μικρή ή αρνητικά μεγάλη.
- όταν υπάρχουν αποκλίσεις στις εξαγωγές ή εισαγωγές που πραγματοποιούνται στο τελωνείο, με τις εξαγωγές ή εισαγωγές που δηλώνονται στο φόρο εισοδήματος, στις συμπληρωματικές δηλώσεις και στις υπόλοιπες δηλώσεις.
- όταν δεν γίνονται οι αναμορφώσεις κερδών που ορίζει ο νόμος (επιχειρήσεις με ιδιότητα αυτοκίνητα Ε.Ι.Χ., κινητή τηλεφωνία κ.λπ.).
- όταν διενεργούνται συναλλαγές με εξωχώριες εταιρείες.
- όταν δεν έχει γίνει αναπροσαρμογή της αξίας των Παγίων σύμφωνα με το Ν.2065/1992, εφόσον υπάρχει υποχρέωση.
- όταν υφίσταται αναιτιολόγητη απόκλιση των καταβαλλόμενων φόρων από χρήση σε χρήση.
- όταν υφίσταται διαφορά των φόρων που έχουν καταβληθεί σε σχέση με ίδιες επιχειρήσεις.
- όταν υπάρχουν σημαντικές παρατηρήσεις παρελθοντικών ελέγχων.
- όταν σε παρελθοντικό έλεγχο φανερώθηκαν ουσιαστικές αποκλίσεις μεταξύ των κερδών/ζημιών που είχαν δηλωθεί και αυτών που προσδιορίστηκαν βάσει ελέγχου κερδών/ζημιών.
- όταν υπάρχει αδικαιολόγητη διαφορά μεταξύ συμπληρωματικών στοιχείων των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και δηλώσεων ΦΠΑ.
- όταν υπάρχει απόκλιση στα δεδομένα συμπληρωματικών δηλώσεων και δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος.
- όταν ο κύκλος εργασιών της οντότητας μεταβάλλεται διαφορετικά από χρόνο σε χρόνο, σε σχέση με το ρυθμό μεταβολής του καταβαλλόμενου φόρου.
- όταν ο κύκλος εργασιών της οντότητας μεταβάλλεται διαφορετικά από χρόνο σε χρόνο, σε σχέση με το ρυθμό μεταβολής των δαπανών της χρήσης.
- όταν δεν υποβάλλονται οι προβλεπόμενες περιοδικές ή εκκαθαριστικές δηλώσεις ΦΠΑ.
- όταν διαπιστώνεται ανακριβής υποβολή των προβλεπόμενων περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α. ή εκκαθαριστικών δηλώσεων Φ.Π.Α.

- όταν δεν κατατίθενται οι ανακεφαλαιωτικοί πίνακες (listing) ενδοκοινοτικών συναλλαγών που προβλέπονται.
- όταν παρατηρείται αναληθής υποβολή ανακεφαλαιωτικών πινάκων (listing) ενδοκοινοτικών συναλλαγών.
- όταν υπάρχουν μεγάλα πιστωτικά υπόλοιπα Φ.Π.Α. που η δραστηριότητα της οντότητας δεν μπορεί να τα δικαιολογήσει.
- όταν πρόκειται για επιτηδευματίες που έχουν τύχει απαλλαγής από τον Φ.Π.Α. βάσει αποφάσεων.
- όταν παρουσιάζονται υπερβολικά ποσά ενδοκοινοτικών συναλλαγών ή ποσά που δεν συνάδουν με τον ετήσιο κύκλο εργασιών.
- όταν παρουσιάζονται μη συνηθισμένα ή χωρίς δικαιολογία μεγάλα ποσά στις εκροές απαλλασσόμενες με ή χωρίς δικαίωμα έκπτωσης.
- όταν υπάρχουν διαφορές στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές σε ετήσια βάση σε σχέση με τα δεδομένα του VIES.
- όταν υφίσταται διαφορά που δεν δικαιολογείται του καταβαλλόμενου Φ.Π.Α. από χρήση σε χρήση.
- όταν υφίσταται αδικαιολόγητη απόκλιση του καταβαλλόμενου Φ.Π.Α. σε σχέση με ομοειδείς επιχειρήσεις.
- όταν οι φορολογητέες εισροές στην εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α. είναι μεγαλύτερες από τις φορολογητέες εκροές
- όταν υφίσταται πιθανή υποχρέωση για διενέργεια pro-rata, βάση των στοιχείων της εκκαθαριστικής δήλωσης Φ.Π.Α.
- όταν παρατηρείται διαφορά μεταφερόμενου πιστωτικού υπολοίπου από περίοδο σε περίοδο στις περιοδικές δηλώσεις ή από χρήση σε χρήση στις εκκαθαριστικές δηλώσεις Φ.Π.Α.
- όταν υφίσταται, χωρίς δικαιολογία, μεγάλη απόκλιση =μεταξύ του μεσοσταθμικού συντελεστή εκροών και του μεσοσταθμικού συντελεστή εισροών στην εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α..
- όταν προκύπτει από τις οικείες δηλώσεις ένδειξη πιθανής μετατόπισης συντελεστών Φ.Π.Α..
- όταν διενεργούνται εκτεταμένες συναλλαγές σε περιοχές με μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α..

- όταν ο κύκλος εργασιών της οντότητας παρουσιάζει διαφορετικό ρυθμό μεταβολής από έτος σε έτος, σε σχέση με το ρυθμό μεταβολής του καταβαλλόμενου Φ.Π.Α..
- ο κύκλος εργασιών της οντότητας παρουσιάζει διαφορετικό ρυθμό μεταβολής από έτος σε έτος, σε σχέση με το ρυθμό μεταβολής των φορολογητέων δαπανών της χρήσης.
- όταν υφίσταται πιστωτικό υπόλοιπο στην τρέχουσα χρήση, το οποίο όμως στην προηγούμενη χρήση είχε αιτηθεί για επιστροφή.
- όταν υφίσταται απόκλιση ακαθαρίστων εσόδων αυτοελέγχου και βιβλίων και στοιχείων και δεν έχει υποβληθεί το Ειδικό Σημείωμα Περαιώσης Φ.Π.Α., εφόσον απαιτείται.
- όταν δεν υποβάλλονται οι δηλώσεις Παρακρατούμενων Φόρων εμπορικών επιχειρήσεων ή ελευθέρων επαγγελματιών από τους υπόχρεους.
- όταν δεν υποβάλλονται δηλώσεις για ακίνητη περιουσία από τους υπόχρεους.
- όταν τα εισοδήματα που δηλώνονται από ακίνητα είναι μικρότερα από τα εισοδήματα που προκύπτουν από τα τεκμήρια.
- όταν διενεργούνται συνεχείς αγοραπωλησίες ακινήτων χωρίς να έχει δηλωθεί η άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας.
- όταν διενεργούνται αγορές ακινήτων με μεγάλες αξίες.
- όταν πρόκειται για επιτηδευματίες με βασικό αντικείμενο δραστηριότητας την εκμετάλλευση ακινήτων.
- όταν τα μισθώματα που καταβάλλονται είναι εμφανώς ασύμμετρα των εισοδημάτων που δηλώνονται.
- όταν το ποσό ασφαλίσεων που καταβάλλονται είναι εμφανώς ασύμμετρο του εισοδήματος που δηλώνεται.
- όταν στις συναφείς δηλώσεις στην διεύθυνση ιδιοκατοίκησης καταγράφονται και λοιπά ακίνητα ιδιοκτησίας του φορολογουμένου.
- όταν υπάρχουν οφειλές που έχουν παρέλθει της ημερομηνίας πληρωμής.
- όταν υπάρχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές από κατόχους ακινήτων.
- όταν υπάρχουν σημαντικές πληροφορίες από το EUROCANET(εξαφανισμένοι έμποροι).
- όταν πρόκειται για οντότητα που έχει αντικείμενο εργασιών υψηλού φορολογικού κινδύνου.

- όταν υφίστανται πληροφορίες φορολογικού ενδιαφέροντος, από οποιαδήποτε πηγή.
- όταν παρατηρείται διαφορά ανάμεσα στο συνολικό οικογενειακό εισόδημα και της συνολικής αξίας ακινήτων που αποκτήθηκαν με επαχθή αιτία.
- όταν δεν δηλώνεται αγορά ακινήτων σε χρήση που καταβλήθηκε Φ.Μ.Α.
- όταν οι συνολικές δαπάνες που έχουν δηλωθεί για την οικοδόμηση κτιρίου ξεπερνούν ένα συγκεκριμένο ποσοστό των συνολικών εσόδων που έχουν δηλωθεί.
- όταν τα τοκοχρεολύσια που έχουν δηλωθεί ξεπερνούν ένα συγκεκριμένο ποσοστό των συνολικών οικογενειακών εσόδων που έχουν δηλωθεί .
- όταν λαμβάνονται δάνεια και δεν δηλώνονται τα αντίστοιχα τοκοχρεολύσια.
- όταν υφίσταται διαφορά του ιδιοκατοικούμενου ακινήτου που έχει δηλωθεί από χρήση σε χρήση.
- όταν υφίσταται μεγάλη δηλωθείσα επιφάνεια βοηθητικών χώρων, σε σχέση με την επιφάνεια κύριων χώρων ιδιοκατοικούμενου ακινήτου.
- όταν φυσικό πρόσωπο που δηλώνει κάτοικος εξωτερικού με ταυτόχρονη έναρξη εργασιών ατομικής επιχείρησης ή ελευθέρου επαγγέλματος ή συμμετοχή σε προσωπική (ελληνική) εταιρεία και δεν δηλώνει εισοδήματα από Δ' ή Ζ' πηγή.
- όταν διαπιστώνεται μίσθωση α' κατοικίας από φυσικό πρόσωπο με εκμισθωτή νομικό πρόσωπο.
- όταν δηλώνεται ζημιά από επιτηδεύματιες με αντικείμενο δραστηριότητας την «εκμετάλλευση ακινήτων».
- όταν παρατηρείται η καταβολή μεγάλου ποσού μισθώματος από Φ.Π. σε Ν.Π.

Όλα τα παραπάνω επεξεργάζονται από το σύστημα ELENXIS (εκτενής ανάλυση θα πραγματοποιηθεί στο επόμενο κεφάλαιο) μέσω του οποίου πραγματοποιείται η στόχευση και η επιλογή της υπόθεσης με βάση πάντα τη μοριοδότηση που προκύπτει από τα ανωτέρω κριτήρια.

2.5 Αρμόδιοι διενέργειας φορολογικών ελέγχων

Οι Προληπτικοί έλεγχοι εκτελούνται από τις Υποδιευθύνσεις Ελέγχου των Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (εφεξής Δ.Ο.Υ) και την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων. Ακόμα, μπορούν να διενεργηθούν και από τα Ελεγκτικά Κέντρα σε

οιοσδήποτε ζήτημα της καθ ύλην αρμοδιότητας τους, παράλληλα και ανεξάρτητα από τις Δ.Ο.Υ., ακόμα και σε χρήσεις για τις οποίες δεν έχουν αρμοδιότητα διενέργειας οριστικού (τακτικού) ελέγχου, σύμφωνα με την παράγραφο 16 της υπουργικής απόφασης με Α.Π. 1085068/19.2.2007 (Κορομηλάς & Γιαννόπουλος «Σημειώσεις σεμιναρίου Φορολογικός έλεγχος επιχειρήσεων»).

«Οι Προσωρινοί έλεγχοι πραγματοποιούνται από τις Υποδιευθύνσεις του Ελέγχου των Δ.Ο.Υ και των Ελεγκτικών Κέντρων. Τα κέντρα αυτά μπορούν να διενεργήσουν προσωρινό φορολογικό έλεγχο σε οιοσδήποτε ζήτημα της καθ ύλην αρμοδιότητάς τους, παράλληλα και ανεξάρτητα από τις Δ.Ο.Υ., ακόμα και σε χρήσεις για τις οποίες δεν έχουν αρμοδιότητα διενέργειας οριστικού (τακτικού) ελέγχου, σύμφωνα με την παράγραφο 16 της υπουργικής απόφασης με Α.Π. 1085068/19.2.2007» (Κορομηλάς & Γιαννόπουλος «Σημειώσεις σεμιναρίου Φορολογικός έλεγχος επιχειρήσεων»).

Τέλος, οι Τακτικοί έλεγχοι διενεργούνται από τις Υποδιευθύνσεις Ελέγχου των Δ.Ο.Υ και των Ελεγκτικών Κέντρων. Με αποφάσεις που εκδίδονται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, ανακαθορίζονται οι αρμοδιότητες μεταξύ των Δ.Ο.Υ και των Ελεγκτικών Κέντρων σε θέματα τακτικού φορολογικού ελέγχου (Κορομηλάς & Γιαννόπουλος «Σημειώσεις σεμιναρίου Φορολογικός έλεγχος επιχειρήσεων»).

2.6 Έμμεσες τεχνικές έλεγχου

Οι υπηρεσίες ελέγχων πέρα από τους συμβατικούς τρόπους ελέγχου, με τη χρήση της τεχνολογίας και τις διασταυρώσεις τοποθέτησαν στο Ελληνικό φορολογικό δίκαιο, νόμους και πρακτικές, τις οποίες εφαρμόζουν εδώ και πολλά χρόνια δυτικές χώρες. Δηλαδή, πλέον οι ελεγκτικές αρχές μπορούν έμμεσα να προσδιορίζουν τα ακαθάριστα έσοδα και τα γενικότερα εισοδήματα ενός φορολογούμενου. Οι μέθοδοι αυτές ονομάζονται έμμεσες τεχνικές έλεγχου και είναι πέντε (Δαλιάνης και Νικηφορόπουλος, 2020):

α) «η αρχή των αναλογιών. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή τα έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα, οι εκροές και τα κέρδη που φορολογούνται προσδιορίζονται βάσει αναλογιών και κυρίως του μεικτού περιθωρίου κέρδους.»

β) «η αρχή ανάλυσης ρευστότητας του φορολογούμενου. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή η φορολογητέα ύλη προσδιορίζεται αναλύοντας τα έσοδα (φορολογητέα και μη), τις αγορές και τις δαπάνες (ατομικές, οικογενειακές και επαγγελματικές) και τις αυξομειώσεις των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων (ατομικές, οικογενειακές και επαγγελματικές).»

γ) «η αρχή της καθαρής θέσης του φορολογούμενου. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή το οικονομικό ιστορικό του φορολογούμενου αναδημιουργείται και προσδιορίζεται η φορολογητέα ύλη, με βάση τα περιουσιακά στοιχεία και τα διαθέσιμα προσωπικά, οικογενειακά, επαγγελματικά κεφάλαια, τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις (ατομικές, οικογενειακές και επαγγελματικές) τις δαπάνες και υποχρεώσεις ατομικές, οικογενειακές και επαγγελματικές) και τα εισοδήματα από λοιπές πηγές.»

δ) «η αρχή της σχέσης τιμής πώλησης προς το συνολικό όγκο κύκλου εργασιών. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή τα έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα προσδιορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τη σχέση της τιμής πώλησης προς το συνολικό όγκο κύκλου εργασιών.»

Ε) «η αρχή του ύψους των τραπεζικών καταθέσεων και των δαπανών σε μετρητά. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή η φορολογητέα ύλη προσδιορίζεται παρακολουθώντας και αναλύοντας τις συνολικές καταθέσεις σε λογαριασμούς, τα διαθέσιμα, τις αγορές και τις δαπάνες με μετρητά σε οικογενειακό και επαγγελματικό επίπεδο.»

2.7 Έρευνες για τη σχέση φοροδιαφυγής, φορολογικού ελέγχου και φορολογικής συμμόρφωσης

Μία από τις πτυχές που προσελκύουν περισσότερο την προσοχή στις μελέτες σχετικά με τη φοροδιαφυγή, το φορολογικό έλεγχο και τη φορολογική συμμόρφωση είναι ότι υπάρχουν πολλοί καθοριστικοί παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τα αποτελέσματα και οι επιπτώσεις αυτών των παραγόντων παρατηρούνται ότι είναι παρόμοιες σε πολλές μελέτες. Σύμφωνα με τους ερευνητές οι παράγοντες της φορολογικής συμμόρφωσης μπορούν να ταξινομηθούν ως δημογραφικοί, πολιτιστικοί-συμπεριφορικοί, νομικοί-εταιρικοί και οικονομικοί παράγοντες. Όταν αυτοί οι παράγοντες εξετάζονται λεπτομερέστερα, καθοριστικοί παράγοντες όπως η ηλικία, το φύλο, η εκπαίδευση, το επίπεδο εισοδήματος, η πηγή εισοδήματος, το

επάγγελμα, η επίδραση του κοντινού περιβάλλοντος (όπως φίλοι, συγγενείς, συνάδελφοι ίδια), η ηθική (φορολογική ηθική), η δικαιοσύνη, οι κυρώσεις, η πιθανότητα εντοπισμού και οι συντελεστές φορολογίας προσελκύουν την προσοχή (Yildiz, 2019).

Για παράδειγμα η φορολογική συμμόρφωση των ηλικιωμένων φορολογουμένων είναι υψηλότερη σε σύγκριση με τους νέους φορολογούμενους σε πολλές από τις μελέτες. Όταν οι άνδρες φορολογούμενοι συγκρίνονται με τις γυναίκες φορολογούμενες, μπορεί να παρατηρηθεί ότι η φορολογική συμμόρφωση των γυναικών είναι υψηλότερη από τους άνδρες (Yildiz, 2019).

Σε ότι αφορά τη σχέση του φορολογικού ελέγχου με τη φοροδιαφυγή, οι μελέτες των Andreonni, Erard και Feinstein (1998) και Slemrod και Yitzhaki (2002) (όπως αναφέρεται στο Yildiz, 2019), έδειξαν ότι οι υψηλότερες χρηματικές ποινές έχουν ως αποτέλεσμα την ελάττωση της φοροδιαφυγής και η μεγαλύτερη ένταση ελέγχου οδηγεί σε χαμηλότερη φοροδιαφυγή. Προς την ίδια κατεύθυνση ο Yildiz (2019) υποστηρίζει ότι η συχνή και σχολαστική πραγματοποίηση φορολογικών ελέγχων μπορεί να εμψυχώνει τους πολίτες έτσι ώστε να είναι πιο συνεπείς στις φορολογικές τους ευθύνες.

Περαιτέρω, οι Drogalas et.al. (2015) (όπως αναφέρεται στο Yildiz, 2019), εξέτασαν τη σχέση μεταξύ αποτελεσματικότητας φορολογικού ελέγχου, φορολογικών κανονισμών και χρήσης εργαλείων ιδιωτικών πληροφοριακών συστημάτων. Πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 200 δομημένες έρευνες σε φορολογικούς ελεγκτές στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, τα αποτελεσματικά πληροφοριακά συστήματα διευκολύνουν τους φορολογικούς ελεγκτές στο να παρακολουθούν τις φορολογικές παραβάσεις, να αυξάνουν τις δεξιότητές τους στη διενέργεια ελέγχων και, ως εκ τούτου, να συμβάλλουν στην αύξηση της αποτελεσματικότητας του φορολογικού ελέγχου. Οι επιπλοκές και οι συνεχείς αλλαγές στους φορολογικούς κανονισμούς καθιστούν δύσκολο για τους φορολογικούς ελεγκτές να είναι αποτελεσματικοί στις πρακτικές τους. Είναι σημαντικό να απλουστευθούν οι φορολογικοί κανονισμοί. Έτσι, οι φορολογικοί ελεγκτές δεν θα πρέπει να περνούν το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου τους στην ερμηνεία των νόμων. Επιπλέον, αναφέρεται επίσης ότι η καλύτερη εκπαίδευση των φορολογικών ελεγκτών θα αυξήσει την αποτελεσματικότητα του φορολογικού ελέγχου.

Σε πιο πρόσφατη έρευνα, οι Mendoza, Wielhouwer και Kirchler (2017) (αναφέρεται στο Yildiz, 2019), χρησιμοποιώντας τα δεδομένα 50 χωρών (τα δεδομένα συγκεντρώθηκαν από το ΔΝΤ, τον ΟΟΣΑ και την Παγκόσμια Τράπεζα μεταξύ των ετών 2003 και 2014) προσπάθησαν να αποκαλύψουν εάν ο έλεγχος έχει αποτρεπτικό αποτέλεσμα ή όχι και τους λόγους ύπαρξης ή απουσίας ενός τέτοιου αποτελέσματος. Η υπόθεση της μελέτης ήταν ότι η συμμόρφωση θα αυξηθεί έως ότου επιτευχθεί ένα ορισμένο επίπεδο ελέγχου και στη συνέχεια, μετά από αυτό το σημείο, θα μειωθεί. Τα αποτελέσματα έδειξαν μια σχέση σχήματος "U" μεταξύ ελέγχου και φοροδιαφυγής. Αυτό εξηγείται ότι ο περισσότερος έλεγχος δεν είναι απαραίτητο να δώσει καλύτερα αποτελέσματα. Επιπλέον, καθορίστηκε ότι υπάρχει μια αρνητική σχέση μεταξύ φοροδιαφυγής και εμπιστοσύνης στην κυβέρνηση.

Οι Eberhartinger et al. (2020) διερευνούν τη σχέση μεταξύ των στρατηγικών ελέγχου βασισμένων στον κίνδυνο και της φοροδιαφυγής σε επίπεδο επιχειρήσεων. Στόχο των ελεγκτικών αρχών, όπως είναι προφανές, αποτελεί η διασφάλιση της μέγιστης δυνατής φορολογικής συμμόρφωσης. Στην εν προκειμένω έρευνα λαμβάνονται υπόψη δεδομένα του Ο.Ο.Σ.Α. από 54 χώρες για το διάστημα 2014 έως 2017. Τα αποτελέσματα αποδεικνύουν πως όταν κατά τη διαδικασία του ελέγχου λαμβάνονται υπόψη κριτήρια που σχετίζονται με τον κίνδυνο τότε η φοροδιαφυγή κυμαίνεται σε χαμηλότερα επίπεδα.

Προς την ίδια κατεύθυνση, οι Salehi et al. (2020) εξετάζουν την επίδραση των χαρακτηριστικών του ελέγχου στα επίπεδα φοροδιαφυγής σε αναπτυσσόμενες αγορές. Τα χαρακτηριστικά που λαμβάνονται υπόψη είναι η προϋπηρεσία των ελεγκτών, η εξειδίκευσή τους, οι αναφορές και οι αμοιβές. Το δείγμα αποτελείται από εισηγμένες εταιρείες στο Χρηματιστήριο της Τεχεράνης, ενώ το διάστημα που λαμβάνεται υπόψη αφορά τα έτη 2011 έως 2016. Τα δύο πρώτα χαρακτηριστικά φαίνεται να παρουσιάζουν κάποια συσχέτιση με τη φοροδιαφυγή, εν αντιθέσει με τα υπόλοιπα δύο.

Στο χρηματοπιστωτικό κλάδο της Ινδονησίας εστιάζουν σε μια παρόμοια μελέτη οι Idzniah and Bernawati (2020), οι οποίοι λαμβάνουν υπόψη ένα δείγμα 215 επιχειρήσεων εισηγμένων στο Χρηματιστήριο της χώρας κατά τα έτη 2014 έως 2018. Χρησιμοποιώντας ως εργαλείο τη στατιστική παλινδρόμηση για να διερευνήσουν εάν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά επηρεάζουν τα φαινόμενα φοροδιαφυγής. Τα αποτελέσματα δείχνουν μια θετική επίδραση όσον αφορά το μέγεθος του διοικητικού συμβουλίου και της ομάδας ελέγχου. Υπ' αυτήν την έννοια, οι επενδυτές οι οποίοι

θέλουν να αποφύγουν φαινόμενα φοροδιαφυγής θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη βαρύτητα στις αποζημιώσεις των στελεχών και στην αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση.

Οι Monika and Noviari (2021) εξετάζουν την επίδραση του ελέγχου στη φοροδιαφυγή από κοινού με την ενδεχόμενη οικονομική δυσπραγία και την κεφαλαιακή ένταση. Και εδώ χρησιμοποιείται ως μέθοδος η γραμμική παλινδρόμηση. Η ανάλυση των δεδομένων αποτυπώνει μια αρνητική επίδραση της οικονομικής δυσπραγίας στη φοροδιαφυγή, όσο μεγαλύτερη η δυσπραγία τόσο χαμηλότερη η τάση προς φοροδιαφυγή. Αντίθετα, η κεφαλαιακή ένταση και η ποιότητα του ελέγχου δε φαίνεται να επηρεάζουν το υπό μελέτη φαινόμενο.

Η ποιότητα του ελέγχου απασχολεί και τους Lestari and Nedy (2019), καταλήγοντας στο συμπέρασμα πως το μέγεθος της ομάδας ελέγχου και το ύψος των αμοιβών δεν επηρεάζει τη φοροδιαφυγή, εν αντιθέσει με την εμπειρία η οποία συνδέεται με μια θετική επίδραση.

Κεφάλαιο 3. Θεωρητικό υπόβαθρο

3.1 Ηλεκτρονική διακυβέρνηση

Ξεκινώντας στις αρχές της δεκαετίας του 1990, η επανάσταση της Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνίας (εφεξής ΤΠΕ), η οποία έχει προκαλέσει σημαντικές και ραγδαίες αλλαγές στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων, δεν μπορούσε να αφήσει ανεπηρέαστες τις κυβερνήσεις. Πολλές κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο, έχοντας συνειδητοποιήσει αυτήν την εξέλιξη, μετατρέπονται σε νέες μορφές διακυβέρνησης, δηλαδή σε ηλεκτρονική διακυβέρνηση (Floropoulos et al., 2010).

Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης ορίζει την ηλεκτρονική διακυβέρνηση ως «η χρήση των ΤΠΕ, και ιδίως του Διαδικτύου, ως εργαλείου για την επίτευξη καλύτερης διακυβέρνησης» (Tripou & Urs, 2009). Πράγματι στις μέρες μας, τα δίκτυα των ΤΠΕ συνεισφέρουν στη μετακίνηση μεγάλων σε όγκο πληροφοριών σε πολύ μικρό χρόνο (Freeman & Hasnaoui, 2010).

Έτσι, η Δημόσια Διοίκηση, ακολουθώντας τις επιταγές της πληροφορίας και της διάδοσης της, μεταμορφώνεται από τις σύγχρονες ΤΠΕ. Ένας αυξανόμενος αριθμός εφαρμογών λογισμικού χρησιμοποιούνται για την αλληλεπίδραση δημοσίων υπαλλήλων και πολιτών. Αυτές οι εφαρμογές ΤΠΕ που καλούνται ηλεκτρονική διακυβέρνηση, δημιουργούν δημόσια αξία μέσω: α) της ταχύτερης, αποτελεσματικής και καλύτερης πρόσβασης της κυβέρνησης και των πολιτικών στις δημόσιες πληροφορίες, β) της προώθησης της μεταρρυθμιστικής ατζέντας (εκσυγχρονισμός των διοικήσεων) και της ταυτόχρονης προώθησης των στόχων της οικονομικής πολιτικής, γ) της βελτίωσης της σχέσης μεταξύ κυβέρνησης και πολιτών ή επιχειρήσεων, και δ) της εδραίωσης της δημοκρατίας και της μείωση της απόστασης μεταξύ πολιτών και κυβέρνησης (Tripou & Urs, 2009).

Την επιδίωξη των ως άνω στόχων ενισχύει η χρήση των Πληροφοριακών συστημάτων στη Δημόσια Διοίκηση, τα οποία συγκεντρώνουν αρκετές από τις βασικές τεχνολογίες της πληροφορικής. Τα Πληροφοριακά Συστήματα (εφεξής ΠΣ) αποτελούν ένα σύνολο στοιχείων που αλληλοσχετίζονται τα οποία συγκεντρώνουν, κατεργάζονται, αποθηκεύουν και διανέμουν πληροφορίες που βοηθούν στον έλεγχο και τη λήψη αποφάσεων σε έναν οργανισμό (Laudon & Laudon, 2015).

3.2 Τα Πληροφοριακά Συστήματα στη φορολογική διοίκηση

Τα πρώτα παραδείγματα πληροφοριακών συστημάτων στη φορολογική διοίκηση μπορούν να αναχθούν στη δεκαετία του 1960. Αναπτύχθηκαν εσωτερικά, ήταν αυτόνομες εφαρμογές και σχεδιασμένες να υποστηρίζουν συγκεκριμένες λειτουργίες της φορολογικής διοίκησης. Κατά τις επόμενες δύο δεκαετίες, τα φορολογικά συστήματα άρχισαν να κατέχουν ολοένα και πιο κεντρικό ρόλο στη λειτουργία της φορολογικής διοίκησης και στις αρχές της δεκαετίας του 1980 εμφανίστηκαν τα πρώτα ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα. Αυτά ήταν περισσότερο προσαρμοσμένα στις απαιτήσεις της φορολογικής διοίκησης και έτσι δόθηκαν εφάπαξ λύσεις. Ωστόσο τα προγράμματα αυτά απαιτούσαν υψηλά επενδυτικά έξοδα (Jimenez, et al. 2013).

Στη δεκαετία του 1990, η ζήτηση για ολοκληρωμένα φορολογικά πληροφοριακά συστήματα συνέχισε να αυξάνεται και, καθώς η δεκαετία του 1990 έφτασε στο τέλος της, οι εμπορικές λύσεις off-the-shelf εξαπλώθηκαν. Αυτές οι λύσεις ήταν έτοιμα προγράμματα, αντί να έχουν σχεδιαστεί για συγκεκριμένες ανάγκες και συνήθως βασίζονταν σε ηγετικές πρακτικές. Ενώ απαιτούσαν ακόμη εξατομίκευση και επενδυτικό κόστος, διατέθηκαν στην αγορά ως ολοκληρωμένα και διαμορφώσιμα συστήματα, ώστε να ικανοποιούν τις ποικίλες απαιτήσεις των σύγχρονων φορολογικών διοικήσεων με μειωμένα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης και επενδυτικό κόστος (Jimenez, et al. 2013).

Στις αρχές της δεκαετίας του 2000, οι παραπάνω λύσεις επεκτάθηκαν για να ενσωματώσουν εφαρμογές Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων (Enterprise Resource Planning) και Διαχείρισης Πελατειακών Σχέσεων (Customer Relationship Management). Οι λύσεις αυτές παρείχαν στη φορολογική διοίκηση τα μέσα όχι μόνο για την εφαρμογή και την αυτοματοποίηση διαδικασιών που αφορούν το πεδίο της φορολογίας, αλλά και για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του φόρτου εργασίας, της κατανομής των πόρων και της παρακολούθησης της προόδου (Jimenez, et al. 2013).

Σήμερα, ο ρυθμός αλλαγής στην πληροφορική παρέχει συνεχή καινοτομία στην ανάπτυξη των πληροφοριακών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων φορολογικής διαχείρισης. Δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι οι σύγχρονες φορολογικές διοικήσεις σε όλο τον κόσμο χρησιμοποιούν μια ποικιλία πληροφοριακών

λύσεων για να καλύψουν τις τεχνολογικές τους ανάγκες. Το 2010, ο ΟΟΣΑ ανέφερε ότι οι ανεπτυγμένες χώρες χρησιμοποίησαν, σχεδόν καθολικά, προσαρμοσμένες λύσεις για τις παραδοσιακές αλλά και τις σύγχρονες λειτουργίες της Δημόσιας Διοίκησης (Jimenez, et al. 2013).

3.3 Πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ

Τα δυο σημαντικότερα Πληροφοριακά Συστήματα που χρησιμοποιούνται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου των επιχειρήσεων είναι το TAXIS και το ELENXIS.

3.3.1 Πληροφοριακό Σύστημα Φορολογίας TAXIS

Στη μέση της δεκαετίας του '90, το Ελληνικό Υπουργείο Οικονομικών αποφάσισε για την ανακαίνιση του Εθνικού Συστήματος Φορολογίας, προκειμένου να αναπτυχθεί ένα σύγχρονο, αποτελεσματικό και πλήρως μηχανογραφημένο σύστημα φορολογίας. Αυτό το εγχείρημα, ωστόσο, έπρεπε να υποστηριχθεί από ένα πληροφοριακό σύστημα που θα κάλυπτε με αποτελεσματικό τρόπο τις καθημερινές εργασίες και θα συγκέντρωνε όλες τις πληροφορίες που ήταν απαραίτητες για να ληφθούν αποφάσεις (Floropoulos et al., 2010).

Με βάση αυτήν την ιδέα, η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων ξεκίνησε ένα έργο με το κωδικό όνομα TAXIS (TAXInformation System). Το TAXIS αντιπροσώπευε το νέο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα και το μεγαλύτερο έργο Πληροφορικής στην Ελλάδα. Το έργο, το οποίο ανερχόταν σε 80 εκατομμύρια ευρώ για τη δημιουργία λογισμικού και την αγορά εξοπλισμού, και 10 εκατομμύρια ευρώ για την κατάρτιση, χρηματοδοτήθηκε από την Ελληνική Κυβέρνηση, το Δεύτερο και Τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εφαρμογή του TAXIS είχε ως στόχο την επίτευξη των ακόλουθων στόχων: (1) αποτελεσματικές υπηρεσίες στους φορολογούμενους, (2) βελτίωση της εμπιστοσύνης των πολιτών στη φορολογική δικαιοσύνη, (3) τη μείωση της φοροδιαφυγής και την αύξηση των φορολογικών εσόδων, (4) καλύτερος προγραμματισμός και έλεγχος των

φορολογικών πολιτικών και (5) βελτίωση των φορολογικών υπηρεσιών και αύξηση της παραγωγικότητας (Floropoulos et al., 2010).

Το TAXIS θεωρήθηκε ότι αποτελεί το υπόδειγμα για όλες τις επόμενες εφαρμογές στον ελληνικό δημόσιο τομέα. Τέθηκε σε εφαρμογή το 1993. Η παραγωγική λειτουργία του TAXIS άρχισε στη ΔΟΥ του Μοσχάτου το 1998. Το 2000, το TAXIS κάλυψε όλες τις ελληνικές ΔΟΥ (Terpsiadou & Economides, 2009).

Το TAXIS είναι εγκατεστημένο κεντρικά στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και περιφερειακά στις ΑΑΔΕ. Η κεντρική βάση περιέχει τα συνολικά φορολογικά δεδομένα των πολιτών. Τα δεδομένα της κεντρικής βάσης είναι και φυσικά καταμερισμένα στις τοπικές Βάσεις Δεδομένων των Δ.Ο.Υ. Αποτελείται από 18 υποσυστήματα, που καλύπτουν όλο το φάσμα του φορολογικού συστήματος (Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2013).

Επιπλέον, το TAXIS μπορεί να συνδέεται και με άλλους φορείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς. Μέσω της ηλεκτρονικής διασύνδεσης πραγματοποιείται η γρήγορη και επίκαιρη παρουσίαση πληροφοριών μεταξύ των φορέων του δημοσίου και επιπλέον οικονομίες κλίμακας μέσω της σωστής κατεργασία της πληροφορίας από τον Φορέα που έχει την ευθύνη διαχείρισής της (Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης, 2018).

3.3.2 Πληροφοριακό Σύστημα Φορολογίας ELENXIS

Το TAXIS και μόνο, δεν ήταν αρκετό για τον πλήρη έλεγχο των οικονομικών δραστηριοτήτων και την επαλήθευση των δηλωθέντων στοιχείων τόσο για φυσικά όσο και για νομικά πρόσωπα. Επομένως, η χρήση ενός πρόσθετου υποσυστήματος λογιστικών πληροφοριών με σκοπό τον έλεγχο, ήταν επιτακτική. Αυτό το νέο σύστημα ήταν το ELENXIS, το οποίο θα χρησιμοποιείται ως μηχανισμός ελέγχου για τις αποκλίσεις, τα λάθη, τις παραλείψεις και τις παραλείψεις διασταύρωσης και επαλήθευσης που μόνο του το TAXIS δεν μπορεί να εντοπίσει (Tenidou et al., 2015).

Το ηλεκτρονικό σύστημα «ELENXIS» το οποίο τέθηκε σε λειτουργία το 2011 λαμβάνει πληροφορίες από το ηλεκτρονικό σύστημα TAXIS, το ηλεκτρονικό περιουσιολόγιο και αν είναι απαραίτητο από τραπεζικούς λογαριασμούς. Πρόκειται για ένα ηλεκτρονικό «εργαλείο» που διατίθεται στους ελεγκτές της φορολογικής

διοίκησης και παρέχει απευθείας προσπέλαση σε όλα τα φορολογικά στοιχεία της επιχείρησης κατά τη διενέργεια τακτικού ή προσωρινού ελέγχου (Taxheaven, 2010).

Με το «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα των Ελεγκτικών Υπηρεσιών ELENXIS εντοπίζονται πιο εύκολα όσοι, στις συναλλαγές τους, χρησιμοποιούν πλαστά και εικονικά τιμολόγια ή φοροδιαφεύγουν. Ακόμα, για κάθε ελεγχόμενο μπορεί να δημιουργηθεί ηλεκτρονικός φάκελος, ενώ οι ελεγκτές έχουν τη δυνατότητα να ελέγχουν την ίδια στιγμή τις επιχειρήσεις, με ένα laptop μέσω του οποίου θα συνδέονται ασύρματα με την κεντρική μονάδα του TAXIS και θα αντλούν πληροφορίες για την εικόνα της οντότητας που ελέγχουν. Σε αυτές τις πληροφορίες περιέχονται κυρίως μεγάλες επιστροφές ΦΠΑ, παρουσίαση φορολογικών παραβάσεων, λήψη πλαστών και εικονικών τιμολογίων, επιδοτήσεις, οικονομικά αποτελέσματα (ακαθάριστα έσοδα, δαπάνες, κέρδη κ.λπ.), απόδοση φόρου μισθωτών υπηρεσιών, αυξήσεις κεφαλαίου κ.λπ. Έπειτα, τα φορολογικά στοιχεία που θα καταχωρεί στον υπολογιστή ο ελεγκτής θα πηγαίνουν στο TAXIS για επιπλέον κατεργασία και διασταυρώσεις (Newsroom, 2012).

Πιο συγκεκριμένα, το ELENXIS καλύπτει τις επιχειρησιακές απαιτήσεις των παρακάτω Ελεγκτικών Υπηρεσιών της Α.Α.Δ.Ε.:

- Φορολογικές Ελεγκτικές Υπηρεσίες
- Τελωνειακές Ελεγκτικές Υπηρεσίες
- Οικονομική Επιθεώρηση
- Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών
- Διεύθυνση Προγραμματισμού και Αξιολόγησης Ελέγχων και Ερευνών και Υπηρεσία Ελέγχου Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων με άμεσο στόχο τη βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του Κρατικού Ελεγκτικού Έργου και τη συμβολή στην αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχονται στον πολίτη. Υποστηρίζεται ο πλήρης κύκλος των ελεγκτικών διαδικασιών δηλαδή η στόχευση, η διενέργεια και η διαχείριση των ελέγχων (ΑΑΔΕ, 2020).

Το ELENXIS για καθεμία από τις παραπάνω Ελεγκτικές Υπηρεσίες αποτελείται από τα ακόλουθα Υποσυστήματα (ΑΑΔΕ, 2020):

1. Υποσύστημα Στόχευσης των Ελέγχων. Ως προς τη στόχευση οι οντότητες που ελέγχονται αναδεικνύονται με αυτόματο τρόπο με βάση κανόνες, που διασταυρώνουν φορολογικά και τελωνειακά στοιχεία με άλλα οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες που παρέχει η διαλειτουργικότητα με άλλα πληροφοριακά συστήματα του

Υπουργείου Οικονομικών αλλά και αυτά άλλων Φορέων. Τα δεδομένα στα οποία στηρίζεται η στόχευση συγκεντρώνονται σε ένα DWH το οποίο ενημερώνεται μια φορά την ημέρα από τα στοιχεία των πρωτογενών συστημάτων και βάσεων δεδομένων. Υποστηρίζεται η αυτόματη δημιουργία υπόθεσης ελέγχου από το Υποσύστημα αυτό προς το Υποσύστημα Διαχείρισης των Ελέγχων. Το Υποσύστημα αυτό παρέχει σε όλα τα άλλα Υποσυστήματα το Προφίλ του ελεγχόμενου/ συναλλασσόμενου. Το Προφίλ ELENXIS περιέχει πληροφορίες από όλα τα πρωτογενή συστήματα TAXIS, TAXISnet, ICISnet κλπ.

2. Υποσύστημα Διαχείρισης των Ελέγχων. Η διαχείριση των ελέγχων προβαίνει στην αυτοματοποίηση της δημιουργίας και του κύκλου ζωής των υποθέσεων ελέγχου. Οι υποθέσεις που είναι για έλεγχο μπορούν να αναδεικνύονται είτε μέσω στόχευσης είτε να δημιουργούνται τοπικά από τις περιφερειακές Ελεγκτικές Υπηρεσίες. Το υποσύστημα αυτό πραγματοποιεί με μεθοδολογίες workflow management όλες τις ροές εργασίας που υπάρχουν στις Ελεγκτικές Υπηρεσίες: δημιουργία διάφορων τύπων υποθέσεων, δρομολόγηση υποθέσεων, ανάθεση υπόθεσης σε ελεγκτή ή ομάδα ελεγκτών, διαχείριση της υπόθεσης με μεταβάσεις είτε με αυτόματο τρόπο είτε από ενέργειες χρήστη σε στάδια, προσθήκη πληροφοριών και επισυνάψεων εγγράφων στην υπόθεση, παρακολούθηση υποθέσεων ανά υπηρεσία, ανά στάδιο και ανά αρμοδιότητα, καταγραφή αποτελεσμάτων, συγχρονισμός με το υποσύστημα της Διενέργειας των αποτελεσμάτων για αυτόματη λήψη των καταχωρισμένων ελεγκτικών αποτελεσμάτων. Υποστηρίζεται ακόμα reporting, ενώ η ασφάλεια αλλά και οι ενέργειες του κάθε χρήστη στηρίζονται σε ένα σύστημα ρόλων και οργανογραμμμάτων της κάθε Υπηρεσίας.

3. Υποσύστημα Διενέργειας των Ελέγχων. Η διεξαγωγή των ελέγχων τυποποιείται με τη χρήση ορισμένων ελεγκτικών βημάτων και υποστηρίζεται με αυτοματισμούς υπολογισμών. Όλες τα στοιχεία, για την περίοδο της εντολής ελέγχου, που σχετίζονται με δεδομένα όλων των αντικειμένων ελέγχου φορτώνονται στον Ηλεκτρονικό Φάκελο Υπόθεσης όπου παρέχονται αυτόματοι υπολογισμοί (εκκαθαρίσεις) και δημιουργούνται με αυτόματο τρόπο όλα τα έντυπα που χειρίζεται/παράγει ο έλεγχος. Για παράδειγμα για τους φορολογικούς ελέγχους υποστηρίζονται υπολογισμοί για 100 φορολογίες ενώ παράγονται περί τα 500 έντυπα αυτοματοποιημένα. Τα αποτελέσματα του Ηλεκτρονικού Φακέλου υποβάλλονται αυτόματα στο Υποσύστημα Διαχείρισης των Ελέγχων ώστε να υπάρχει

ολοκληρωμένη η πληροφόρηση για την κάθε υπόθεση και να διευκολύνεται ο απολογισμός του ελεγκτικού έργου.

Τέλος, το σύστημα εισάγει και την έννοια της μοριοδότησης (όπως αναφέρθηκε στο Κεφάλαιο 2), όπου τα μόρια θα αντανακλούν τον βαθμό επικινδυνότητας για φοροδιαφυγή. Αυτό θα πραγματοποιείται με ανάλυση του κινδύνου –όπως αυτός ορίζεται από τις ανάγκες της κάθε ελεγκτικής υπηρεσίας– και απώτερο στόχο την ανάδειξη των υποθέσεων με τον υψηλότερο βαθμό «επικινδυνότητας» για φοροδιαφυγή. Θα καταρτιστούν δηλαδή ειδικοί δείκτες, με βάση τους οποίους θα γίνει και κατηγοριοποίηση των φορολογουμένων ανάλογα με την πιθανότητα φοροδιαφυγής. Έτσι, με βάση αυτά τα δεδομένα, θα σχεδιάζονται και θα διενεργούνται διαφορετικής συχνότητας και στοχοθέτησης φορολογικοί έλεγχοι (Newsroom, 2012).

3.4 Ο ρόλος της πληροφορικής και της τεχνολογίας στη φορολογική διοίκηση

Ιστορικά, η πιο διαδεδομένη χρήση των πληροφοριακών συστημάτων στις φορολογικές διοικήσεις ήταν η υποστήριξη των βασικών καθηκόντων της φορολογικής διοίκησης για την επεξεργασία δηλώσεων και πληρωμών και τη συλλογή σχετικών πληροφοριών. Τα ΠΣ συνεχίζουν να παρέχουν υποστήριξη για αυτά τα καθήκοντα, επιτρέποντας ταυτόχρονα στη φορολογική διοίκηση να απομακρυνθεί από τη χρονοβόρα και μη αυτόματη επεξεργασία των στοιχείων και να κατευθύνει τους πόρους της στη διευκόλυνση, παρακολούθηση και βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης (Jimenez, et al. 2013).

Επιπλέον, τα σύγχρονα συστήματα πληροφορικής παρέχουν υποστήριξη στη λειτουργία του φορολογικού ελέγχου, στη συλλογή και τη διαχείριση πληροφοριών σε περιοχές στόχευσης όπου η μη συμμόρφωση ενέχει μεγαλύτερους κινδύνους για τα έσοδα (Jimenez, et al. 2013).

Γενικότερα, η επιτυχία των πληροφοριακών συστημάτων έχει ερευνηθεί κατά τις τελευταίες δεκαετίες, καθώς έχουν γίνει πολλές προσπάθειες για τον εντοπισμό των πλεονεκτημάτων τους. Μερικές από τις πρώτες μελέτες έχουν εντοπίσει την

ευκολία χρήσης, την ποιότητα πληροφοριών, την ικανοποίηση του χρήστη και την παρεχόμενη χρησιμότητα. Οι DeLone και McLean (1992, αναφέρεται στο Floropoulos et al., 2010), μετά από μια εκτενή βιβλιογραφική ανασκόπηση 180 εμπειρικών μελετών, κατάφεραν να ταξινομήσουν τις διαστάσεις της επιτυχίας των πληροφοριακών συστημάτων σε έξι κατηγορίες: (1) ποιότητα συστήματος, (2) ποιότητα πληροφοριών, (3) χρήση, (4) ικανοποίηση χρηστών, (5) ατομικός αντίκτυπος και (6) οργανωτικός αντίκτυπος. Επιπλέον, οι DeLone και McLean (1992) υποστήριξαν ότι αυτά τα στοιχεία είναι αλληλένδετα και αλληλοεξαρτώμενα, σχηματίζοντας ένα επιτυχημένο πληροφοριακό σύστημα. Αυτή η ταξινόμηση, αν και δεν έχει δοκιμαστεί εμπειρικά, έχει γίνει πηγή αναφοράς για μεταγενέστερες μελέτες (Floropoulos et al., 2010).

Ο αντίκτυπος της πληροφορικής αποτέλεσε αντικείμενο εκτεταμένης ακαδημαϊκής έρευνας και για τη δημόσια διοίκηση. Στην ανάλυσή τους από προηγούμενες μελέτες, οι Danziger και Andersen (2002, αναφέρεται στο Drogalas et al., 2015) έδειξαν ότι η πλειονότητα της ακαδημαϊκής έρευνας βρίσκει σημαντική και θετική σχέση μεταξύ της αποτελεσματικότητας της πληροφορικής και της Δημόσιας Διοίκησης, όσον αφορά τις βελτιωμένες διαδικασίες λήψης αποφάσεων, τον σχεδιασμό και τις υπηρεσίες. Επιπλέον, οι Moon et al. (2014, αναφέρεται στο Drogalas et al., 2015) ισχυρίζονται ότι η υιοθέτηση της πληροφορικής στο δημόσιο τομέα βελτιώνει την οργανωτική απόδοση και την παραγωγικότητα όσον αφορά τις λειτουργίες της εσωτερικής διαχείρισης (Drogalas et al., 2015). Προς την ίδια κατεύθυνση οι Drogalas et al. (2015), υποστηρίζουν ότι η χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας και τα πληροφοριακά συστήματα μπορούν να βελτιώσουν τη διαδικασία καταγραφής, επεξεργασίας και οργάνωσης των λογιστικών δραστηριοτήτων και πληροφοριών. Οι πολύτιμες πληροφορίες που δημιουργούνται από τα πληροφοριακά συστήματα είναι απαραίτητες για τους ελεγκτές προκειμένου να παρακολουθούν τυχόν πιθανές παραβάσεις. Επιπλέον, οι ίδιοι συγγραφείς τονίζουν ότι η έννοια του φορολογικού ελέγχου περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη συλλογή πληροφοριών που επιτρέπουν τη σωστή αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης. Ως εκ τούτου, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της φοροδιαφυγής, είναι αναγκαίο για τις ελληνικές αρχές να σχεδιάσουν ένα ευέλικτο και αποτελεσματικό σύστημα φορολογικού ελέγχου, με απλές και αποτελεσματικές διαδικασίες, υποστηριζόμενες από εύχρηστα συστήματα ελέγχου, καθώς και εκπαιδευμένους και καταρτισμένους ελεγκτές (Drogalas et al., 2015).

Ακολούθως, ο Dzidonu (2012, αναφέρεται στο Olatunji & Ayodele, 2017) αναφέρει λεπτομερώς τα πλεονεκτήματα της χρήσης της τεχνολογίας πληροφοριών στη διαχείριση του δημόσιου τομέα. Στα πλεονεκτήματα αυτά περιλαμβάνει τη βελτίωση της διοικητικής αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας και της παραγωγικότητας, τη βελτίωση στην παροχή υπηρεσιών, τη μείωση του διοικητικού, λειτουργικού και συναλλακτικού κόστους του κοινού και την πρόσβαση σε πληροφορίες με μειωμένο κόστος. Όσον αφορά τη φορολογία, η σημασία της χρήσης της πληροφορικής είναι πολύ μεγάλη, καθώς: διευκολύνει τη μείωση του κόστους διαχείρισης των υπηρεσιών που είναι αρμόδιες για τη φορολογική διοίκηση, μειώνει τις επαφές μεταξύ υπαλλήλων-φορολογουμένων που μπορεί να οδηγήσουν σε συνεννόηση μεταξύ τους, μειώνει τις δόλιες δραστηριότητες των φορολογουμένων, ενισχύει τα έσοδα, μειώνει τις δαπάνες (διοικητικές, γενικές και συναλλακτικές) και τις διεφθαρμένες πρακτικές (Olatunji & Ayodele, 2017).

Περαιτέρω, οι Harrison & Nahashon (2015, αναφέρεται στο Olatunji & Ayodele, 2017) με έμφαση στους μικρούς φορολογούμενους αποκάλυψαν ότι το διαδικτυακό φορολογικό σύστημα επηρεάζει το επίπεδο φορολογικής συμμόρφωσης, ενώ οι Otieno, Oginda, Obura, Aila, Ojera & Siringi (2013, αναφέρεται στο Olatunji & Ayodele, 2017) δήλωσαν ότι υπάρχει σχέση μεταξύ των πληροφοριακών συστημάτων και της αποτελεσματικότητας στη συλλογή εσόδων και περισσότερο, υπάρχει μια ισχυρή θετική σχέση μεταξύ των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και της είσπραξης εσόδων. Τον θετικό αντίκτυπο της χρήσης των πληροφοριακών συστημάτων και του κόστους της φορολογικής διοίκησης, του αυτοματισμού και της αποτελεσματικότητας της είσπραξης εσόδων, είχε εντοπίσει νωρίτερα και ο Gidisu, (2012, αναφέρεται στο Olatunji & Ayodele, 2017) για τα φορολογικά έσοδα στη Γκάνα.

Τέλος, σε ότι αφορά την διεθνή βιβλιογραφία, οι Adewoye, Ademola, Afolabi & Oyeleye (2013, αναφέρεται στο Olatunji & Ayodele, 2017) υποστηρίζουν ότι τα αναμενόμενα οφέλη από την εφαρμογή πληροφοριακών συστημάτων περιλαμβάνουν βελτιώσεις στην παραγωγικότητα, καλύτερη απόδοση κέρδους και υψηλότερο βαθμό ακρίβειας των πληροφοριών.

Σε ότι αφορά την αποτελεσματικότητα του Ελληνικού Πληροφοριακού Συστήματος Φορολογίας TAXIS, η έρευνα των Φλωρόπουλου κ.ά. (2010, αναφέρεται στο Drogalas et al., 2015) επιβεβαιώνει τη σημασία των πληροφοριακών συστημάτων στον αποτελεσματικό φορολογικό έλεγχο. Τα αποτελέσματα δείχνουν

ότι οι υπάλληλοι των φορολογικών μηχανισμών πιστεύουν ότι η χρήση του συστήματος πληροφοριών έχει βελτιώσει την απόδοση της εργασίας τους (Drogalas et al., 2015).

Επιπλέον στην έρευνα των Tenidou et al (2015) (συμμετείχαν 80 οικονομολόγοι – φοροτεχνικοί, από τις περιοχές του Έβρου και της Καβάλας και ρωτήθηκαν για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής) τα αποτελέσματα υποστηρίζουν τον ισχυρισμό ότι το ELENXIS μπορεί να αποδειχθεί ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την αντιμετώπιση των παραπάνω προβλημάτων μέσω κατάλληλων μεταρρυθμίσεων.

Πιο συγκεκριμένα, οι ερευνητές υποστήριξαν ότι όλες οι υποθέσεις της έρευνας επαληθεύτηκαν. Οι υποθέσεις ήταν: 1. Η αυξημένη φορολογία έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση της φοροδιαφυγής. 2. Οι λογιστές ευθύνονται για τη φοροδιαφυγή των πελατών τους. 3. Ο φορολογικός μηχανισμός ευθύνεται για τη φοροδιαφυγή. 4. Παρατηρείται χαλάρωση και έλλειψη σταθερής στάσης στην αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής. Οι ερευνητές συμπεραίνουν ότι η εφαρμογή κατάλληλων πληροφοριακών συστημάτων, μπορούν να βοηθήσουν στη βελτίωση της ποιότητας τόσο των διοικητικών δράσεων όσο και των πολιτικών δραστηριοτήτων και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν ως εργαλείο δημόσιας διοίκησης, προκειμένου να επιτευχθούν αποτελεσματικά οι στόχοι (Tenidou et al., 2015).

Τέλος, η έρευνα του Γκρόπα (2018), που διενεργήθηκε στους ελεγκτές-χρήστες του ELENXIS, έδειξε ότι αυτό το πληροφοριακό σύστημα είναι ένα χρήσιμο μέσο για τη διεξαγωγή των φορολογικών ελέγχων. Τα πλεονεκτήματα που εντοπίστηκαν αφορούσαν τη συμβολή του συστήματος στην απλοποίηση και τυποποίηση των διαδικασιών καθώς και την παροχή ολοκληρωμένης πληροφόρησης σχετικά με το φορολογικό προφίλ των ελεγχόμενων. Οι συμμετέχοντες εξέφρασαν, όμως και, τη δυσαρέσκεια τους σε ότι αφορά τους χρόνους ανταπόκρισης του συστήματος με συνεπακόλουθο την καθυστερημένη διεξαγωγή και ολοκλήρωση των ελέγχων (Γκρόπας, 2018).

Κεφάλαιο 4. Μεθοδολογία Έρευνας

4.1 Σημαντικότητα του θέματος

Οι φορολογικές διοικήσεις στην προσπάθειά τους να συγκεντρώσουν έσοδα αντιμετωπίζουν μεγάλες δυσκολίες, σε όλο τον κόσμο. Οι πολίτες που δεν πληρώνουν ή πληρώνουν λιγότερους φόρους από ό, τι θα έπρεπε, προκαλούν σοβαρή απώλεια εσόδων για τα κράτη. Η φοροδιαφυγή δεν επιτρέπει στα φορολογικά συστήματα να είναι αποτελεσματικά, περιορίζει την εφαρμογή των οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών και αυξάνει το φορολογικό βάρος των έντιμων φορολογουμένων. Ως εκ τούτου, η μείωση της φοροδιαφυγής και η αύξηση της φορολογικής συμμόρφωσης είναι μεταξύ των κύριων στόχων της πολιτικής του δημόσιου τομέα.

Μεταξύ των λύσεων και προκειμένου να ξεπεραστούν αυτά τα προβλήματα συγκαταλέγεται και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ελέγχου. Το πιο ουσιαστικό επιχείρημα που χρησιμοποιείται για την καταστολή της φοροδιαφυγής είναι ο φορολογικός έλεγχος, ο οποίος πέρα από τη μείωση της φοροδιαφυγής συμβάλλει και στην βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης.

Στα πλαίσια αυτά τα πληροφοριακά συστήματα που διαθέτει η ΑΕΔΕ προκειμένου να ελέγχει και να προβαίνει σε κυρώσεις όπου απαιτείται έχουν καίριο ρόλο. Η αξιολόγηση, επομένως, τέτοιων συστημάτων, όπως είναι τα Πληροφοριακά Συστήματα ELENXIS και TAXIS, από τους ίδιους του δημόσιους υπάλληλους της Δ.Ο.Υ. θα δώσει την δυνατότητα στους υπευθύνους σε περίπτωση που τα αποτελέσματα της έρευνας δείξουν ότι δεν είναι αρκετά ικανοποιητικό να προβούν σε βελτιώσεις, ενώ στην αντίθετη περίπτωση δύναται να ενισχύσουν τη φορολογική συμμόρφωση των πολιτών και την μείωση των φορολογικών παραβάσεων.

4.2 Σκοπός, ερευνητικοί στόχοι και ερωτήματα

Σκοπός της παρούσας ερευνητικής προσπάθειας, είναι να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των Πληροφοριακών Συστημάτων ELENXIS και TAXIS στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου.

Για την επίτευξη του σκοπού θα διερευνηθούν οι παρακάτω στόχοι:

- Η αναγκαιότητα των Πληροφοριακών Συστημάτων ELENXIS και TAXIS στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου των επιχειρήσεων.
- Οι ταχύτητες ανταπόκρισης που παρέχουν τα Πληροφοριακά Συστήματα ELENXIS και TAXIS.
- Η εγκυρότητα και η αξιοπιστία των Πληροφοριακών Συστημάτων ELENXIS και TAXIS στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου των επιχειρήσεων.
- Η ικανοποίηση των υπαλλήλων της φορολογικής διοίκησης από τη χρήση των Πληροφοριακών Συστημάτων ELENXIS και TAXIS στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου των επιχειρήσεων.
- Η συσχέτιση της εγκυρότητας και της αξιοπιστίας με τα δημογραφικά και υπηρεσιακά χαρακτηριστικά των χρηστών.

Ο προσδιορισμός του θέματος οδηγεί στη διατύπωση των ερευνητικών υποθέσεων ως εξής:

- Τα Πληροφοριακά Συστήματα ELENXIS και TAXIS είναι αναγκαία στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου των επιχειρήσεων.
- Τα Πληροφοριακά Συστήματα ELENXIS και TAXIS είναι έγκυρα και αξιόπιστα.
- Τα Πληροφοριακά Συστήματα ELENXIS και TAXIS παρέχουν βελτιωμένες ταχύτητες ανταπόκρισης.
- Οι υπάλληλοι είναι ικανοποιημένοι από τη χρήση των Πληροφοριακών Συστημάτων ELENXIS και TAXIS στη διαδικασία του φορολογικού ελέγχου των επιχειρήσεων
- Η εγκυρότητα και η αξιοπιστία δεν σχετίζεται με τα δημογραφικά και υπηρεσιακά χαρακτηριστικά των χρηστών.

4.3 Μεθοδολογία Έρευνας

Η ποιοτική έρευνα βασίζεται, πρώτα και κύρια, σε συνεντεύξεις και σε μη μαθηματικά δεδομένα, όπως είναι εικόνες ή κείμενα. Αντίθετα η ποσοτική έρευνα εδράζεται κατ' εξοχήν σε μαθηματικά δεδομένα, σε στατιστικές αναλύσεις, σε συγκεκριμένα μέσα συγκέντρωσης αριθμητικών στοιχείων.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται είναι η ποσοτική. Η ποσοτική μέθοδος χρησιμοποιείται όταν η έρευνα στοχεύει να ελέγξει συγκεκριμένες υποθέσεις. «Η ποσοτική μέθοδος που βασίζεται σε δειγματοληπτική έρευνα με τυποποιημένο ερωτηματολόγιο, προσφέρει τη δυνατότητα στον ερευνητή να προσεγγίσει μεγάλο μέρος του πληθυσμού για τον έλεγχο της θεωρίας. Η τυποποίηση των στοιχείων που συλλέγονται, η δυνατότητα προσέγγισης μεγάλου μέρους πληθυσμού και η επιδεκτικότητα των στοιχείων σε στατιστικές μεθόδους ανάλυσης καθιστούν την ποσοτική ως την πιο διαδεδομένη μορφή εμπειρικής έρευνας για τη μελέτη των κοινωνικών φαινομένων» (Κυριαζή, 2002). Τα κύρια θέματα που πρέπει να επικεντρωθεί ο ερευνητής είναι η συλλογή ενός κατάλληλου δείγματος και η δημιουργία ενός ερωτηματολογίου.

Σε ότι αφορά το δείγμα της έρευνας, αυτό αποτέλεσαν οι υπάλληλοι των ΔΟΥ. Η επιλογή τους πραγματοποιήθηκε με τυχαία δειγματοληψία. Πιο συγκεκριμένα, μέσω κλήρωσης επελέγησαν 10 Δ.Ο.Υ, στις οποίες αρχικά εστάλη (στους προϊσταμένους), μέσω email ενημερωτικό έντυπο για την έρευνα. Εν συνεχεία απεστάλη το link που περιείχε το ερωτηματολόγιο προκειμένου να το προωθήσουν στους υπαλλήλους των αντιστοιχών τμημάτων τους. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε τους μήνες Φεβρουάριο-Απρίλιο του έτους 2021.

Σε ότι αφορά το ερωτηματολόγιο της έρευνας αποτελείται από 21 ερωτήσεις και χωρίζεται σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος περιέχει 5 ερωτήσεις κλειστού τύπου με προκαθορισμένες απαντήσεις. Οι 4 πρώτες εξ αυτών αφορούν τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτώμενων (φύλο, ηλικία, επίπεδο εκπαίδευσης, θέση στην υπηρεσία) και η πέμπτη ερώτηση αφορά στη γνώση και χρήση των υπολογιστών. Το δεύτερο μέρος περιέχει 16 ερωτήσεις που αφορούν τις απόψεις των ερωτώμενων για την αξιολόγηση των Πληροφοριακών Συστημάτων ELENXIS και TAXIS. Οι 14 εξ αυτών είναι κλειστού τύπου με προκαθορισμένες απαντήσεις κλίμακας Likert και οι 2 είναι ερωτήσεις ανοιχτού τύπου και αφορούν τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα

των υπό μελέτη συστημάτων, προκειμένου αυτά να εντοπιστούν με μεγαλύτερη ακρίβεια.

Η επιλογή των ερωτήσεων στηρίχθηκε στο ερωτηματολόγιο της έρευνας του μεταπτυχιακού φοιτητή Κρόμπα Κωνσταντίνου (2018) και οριστικοποιήθηκε με την έγκριση της επιβλέπουσας καθηγήτριας.

4.4 Ανάλυση δεδομένων

Αφού συγκεντρώθηκαν τα δεδομένα κωδικοποιήθηκαν, προκειμένου με τη χρήση του SPSS 21 να γίνει η επεξεργασία και η ανάλυση τους.

Η ανάλυση αποτελείται από την Περιγραφική και την Επαγωγική στατιστική. Στην Περιγραφική Στατιστική παρουσιάζονται οι συχνότητες και τα αντίστοιχα ποσοστά κάθε ερώτησης παράλληλα με το σχετικό γράφημα.

Στην Επαγωγική στατιστική αρχικά παρατίθεντο οι πίνακες συνάφειας και στη συνέχεια διερευνάται περαιτέρω η ύπαρξη σχέσης μεταξύ των υπό διερεύνηση μεταβλητών.

«Η ύπαρξη συστηματικής σχέσης ανιχνεύεται με τον στατιστικό έλεγχο χ^2 (Pearson chi-square). Το χ^2 (chi-square) δίνει τη στατιστική σημαντικότητα, δηλαδή βοηθάει στην ερμηνεία, εάν υπάρχει συστηματική σχέση (όχι τυχαία), άρα εξάρτηση μεταξύ των δυο εξεταζόμενων μεταβλητών» (Χαλικιάς, Μανωλέσου & Λάλου, 2015).

«Οι υποθέσεις που διερευνώνται είναι η μηδενική H_0 που υποστηρίζει ότι οι μεταβλητές είναι ανεξάρτητες και η εναλλακτική H_1 που υποστηρίζει ότι οι μεταβλητές δεν είναι ανεξάρτητες» (Χαλικιάς, Μανωλέσου & Λάλου, 2015).

Εφαρμόζεται χ^2 test σε επίπεδο σημαντικότητας $\alpha=0,05$ και

- αν asymptotic significance $< 0,05$, τότε απορρίπτεται η H_0 ,
- αν asymptotic significance $\geq 0,05$, τότε δεν απορρίπτεται η H_0 (Χαλικιάς, Μανωλέσου & Λάλου, 2015).

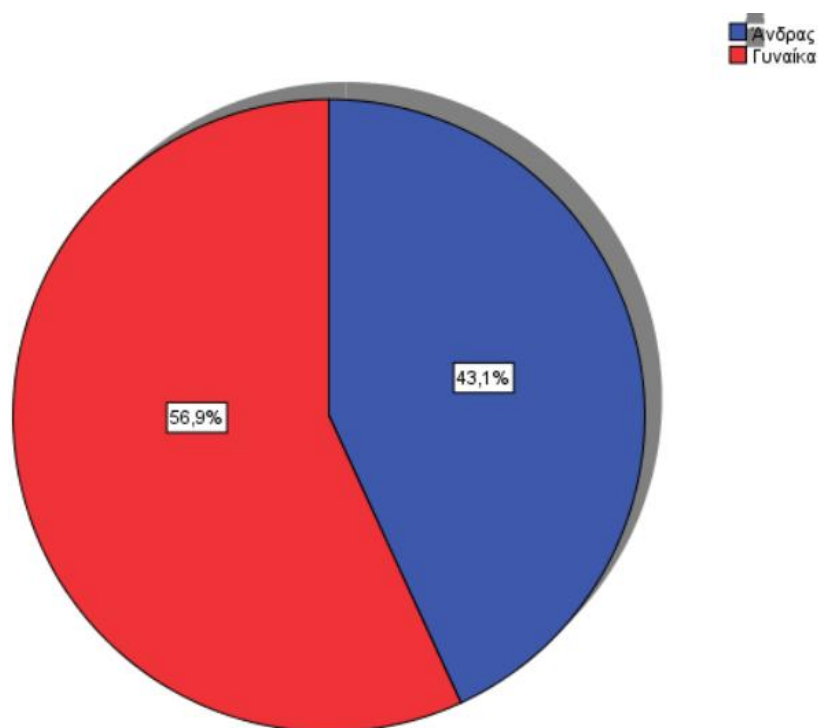
Κεφάλαιο 5. Ανάλυση Δεδομένων

5.1 Περιγραφική Στατιστική

Στην πρώτη ερώτηση του ερωτηματολογίου, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να δηλώσουν το φύλο τους. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, από τους 153 συμμετέχοντες στην έρευνα το 43,1% ήταν άντρες και το 56,9% γυναίκες. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.1: Φύλο

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Άνδρας	66	43,1	43,1	43,1
Valid Γυναίκα	87	56,9	56,9	100,0
Total	153	100,0	100,0	

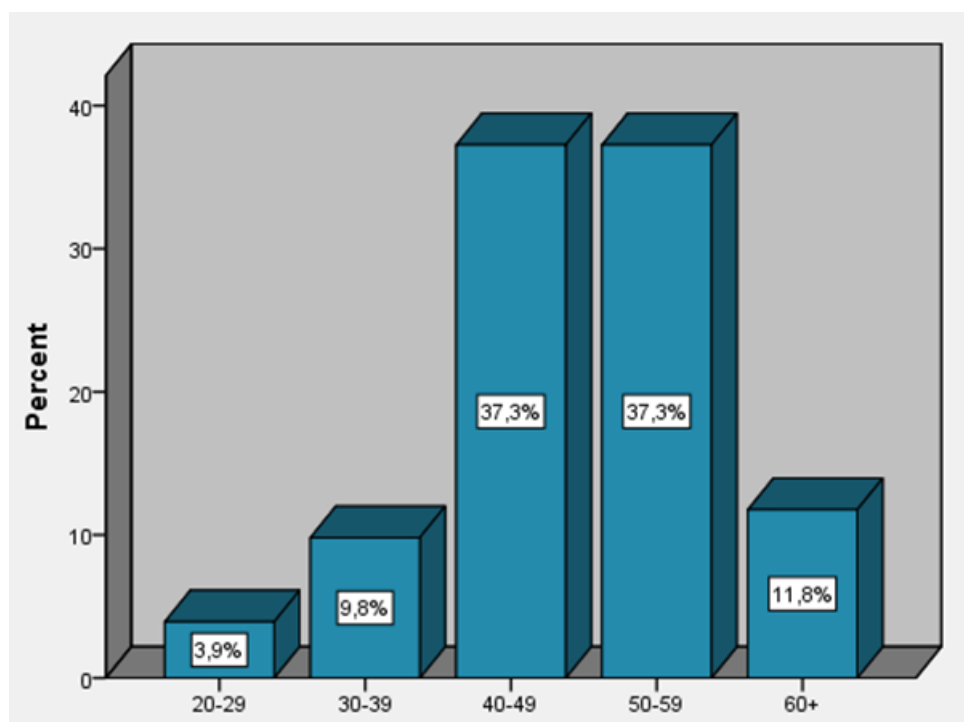

Γράφημα 5.1: Φύλο

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να δηλώσουν την ηλικία τους. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 74,6% του δείγματος ανήκει στην ηλικιακή ομάδα των 40-59 ετών, το 11,8% είναι άνω των 60 ετών, το 9,8% είναι 30-39 ετών και το 3,9% είναι 20-29 ετών. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.2: Ηλικία

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 20-29	6	3,9	3,9	3,9
30-39	15	9,8	9,8	13,7
40-49	57	37,3	37,3	51,0
50-59	57	37,3	37,3	88,2
60+	18	11,8	11,8	100,0
Total	153	100,0	100,0	

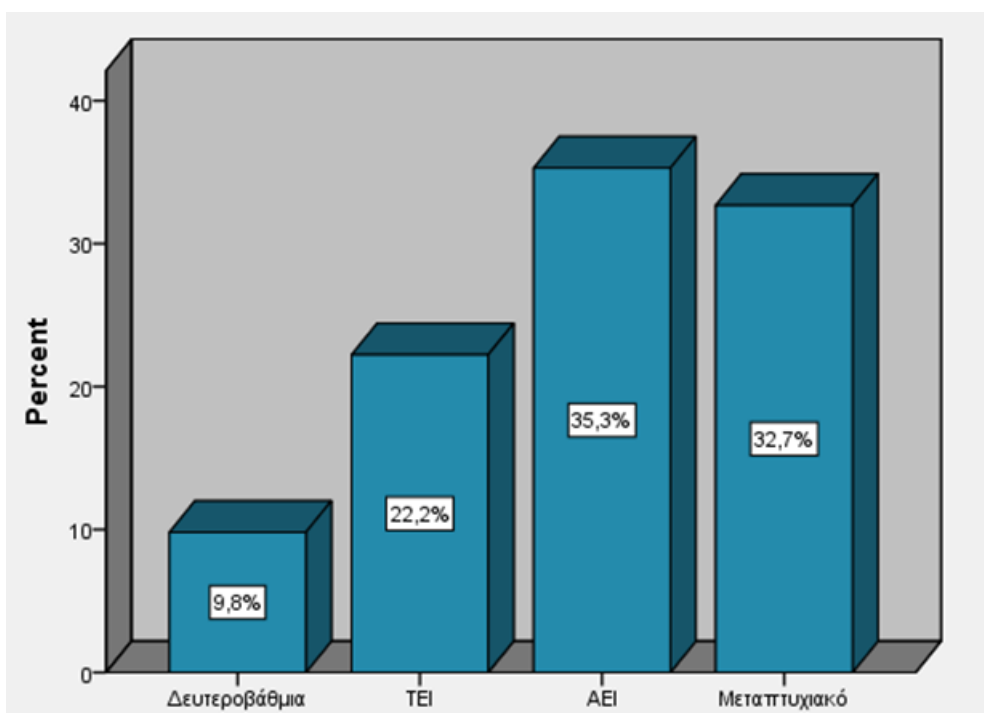

Γράφημα 5.2: Ηλικία

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να δηλώσουν το επίπεδο εκπαίδευσης τους. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 35,3% του δείγματος είναι απόφοιτοι ΑΕΙ, το 32,7% είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου, το 22,2 είναι απόφοιτοι ΤΕΙ και το 9,8% έχουν ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.3: Επίπεδο Εκπαίδευσης

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Δευτεροβάθμια	15	9,8	9,8	9,8
ΤΕΙ	34	22,2	22,2	32,0
Valid ΑΕΙ	54	35,3	35,3	67,3
Μεταπτυχιακό	50	32,7	32,7	100,0
Total	153	100,0	100,0	

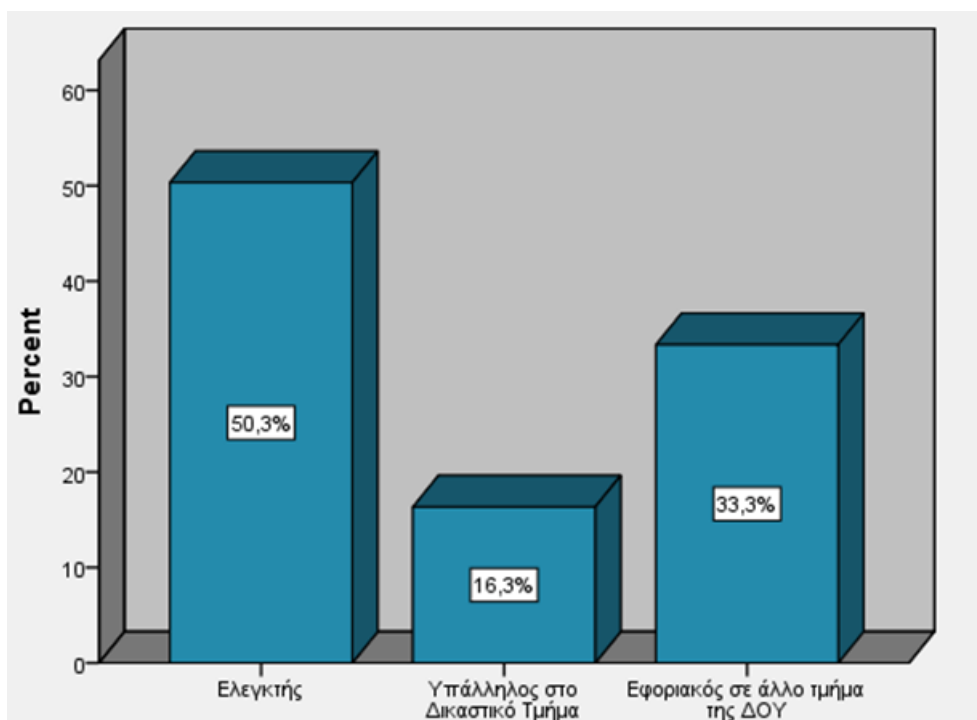

Γράφημα 5.3: Επίπεδο Εκπαίδευσης

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να δηλώσουν τη θέση στην υπηρεσία τους. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 50,3% του δείγματος είναι ελεγκτές, το 33,3% είναι εφοριακοί σε άλλο τμήμα της Δ.Ο.Υ (πλην του ελέγχου) και το 16,3% είναι υπάλληλοι στο δικαστικό τμήμα. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.4: Θέση στην Υπηρεσία

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Ελεγκτής	77	50,3	50,3	50,3
Υπάλληλος στο Δικαστικό Τμήμα	25	16,3	16,3	66,7
Valid Εφοριακός σε άλλο τμήμα της ΔΥΟ	51	33,3	33,3	100,0
Total	153	100,0	100,0	

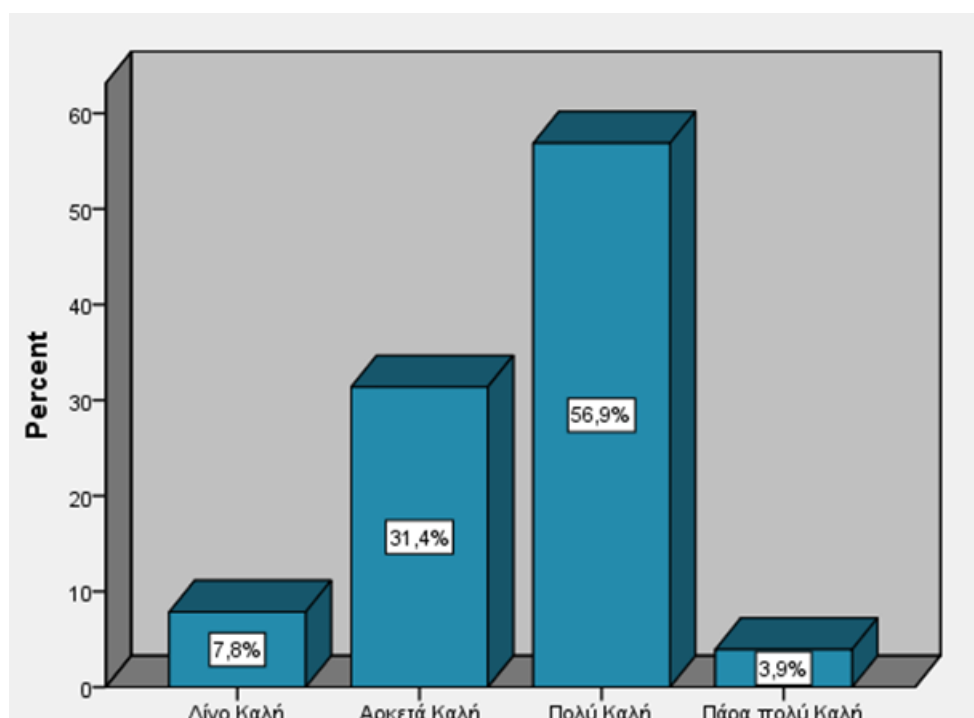

Γράφημα 5.4: Θέση στην Υπηρεσία

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να δηλώσουν τη γνώση και χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών που διαθέτουν. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 56,9% του δείγματος διαθέτει πολύ καλή γνώση και χρήση, το 31,4% έχει αρκετά καλή, το 7,8% διαθέτει λίγο καλή και τέλος το 3,9% έχει πάρα πολύ καλή. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.5: Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Λίγο Καλή	12	7,8	7,8	7,8
Αρκετά Καλή	48	31,4	31,4	39,2
Πολύ Καλή	87	56,9	56,9	96,1
Πάρα πολύ Καλή	6	3,9	3,9	100,0
Total	153	100,0	100,0	

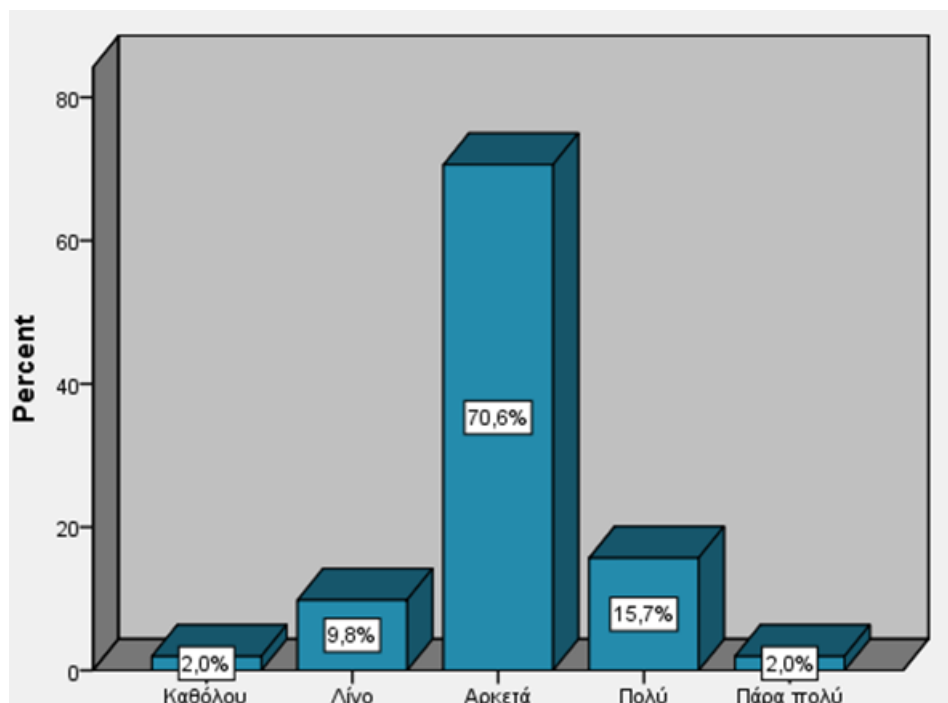

Γράφημα 5.5: Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση αν η πλοήγηση στα συστήματα είναι εύκολη. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 70,6% του δείγματος δήλωσε ότι είναι αρκετά εύκολη, το 15,7% δήλωσε ότι είναι πολύ εύκολη, το 9,8% δήλωσε ότι είναι λίγο εύκολη και το 2% δήλωσε ότι δεν είναι καθόλου εύκολη ή είναι πάρα πολύ εύκολη αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.6: Η πλοήγηση στα συστήματα είναι εύκολη

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	3	2,0	2,0	2,0
Λίγο	15	9,8	9,8	11,8
Αρκετά	108	70,6	70,6	82,4
Πολύ	24	15,7	15,7	98,0
Πάρα πολύ	3	2,0	2,0	100,0
Total	153	100,0	100,0	

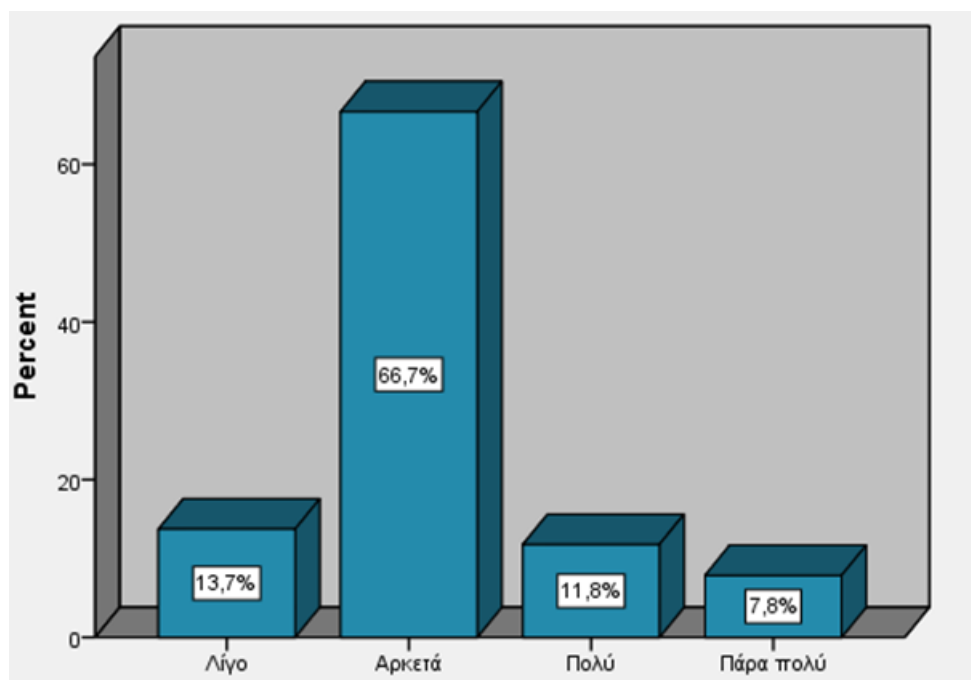

Γράφημα 5.6: Η πλοήγηση στα συστήματα είναι εύκολη

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση αν τα συστήματα παρέχουν βελτιωμένη πληροφόρηση σε σχέση με παλαιότερα προγράμματα. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 66,7% του δείγματος δήλωσε ότι τα συστήματα παρέχουν αρκετά βελτιωμένη πληροφόρηση, το 13,7% δήλωσε ότι παρέχουν λίγη βελτιωμένη πληροφόρηση, το 11,8% δήλωσε ότι παρέχουν πολύ βελτιωμένη πληροφόρηση και το 7,8% δήλωσε ότι παρέχουν πάρα πολύ βελτιωμένη πληροφόρηση. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.7: Τα συστήματα παρέχουν βελτιωμένη πληροφόρηση σε σχέση με παλαιότερα προγράμματα

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Λίγο	21	13,7	13,7	13,7
Αρκετά	102	66,7	66,7	80,4
Valid Πολύ	18	11,8	11,8	92,2
Πάρα πολύ	12	7,8	7,8	100,0
Total	153	100,0	100,0	

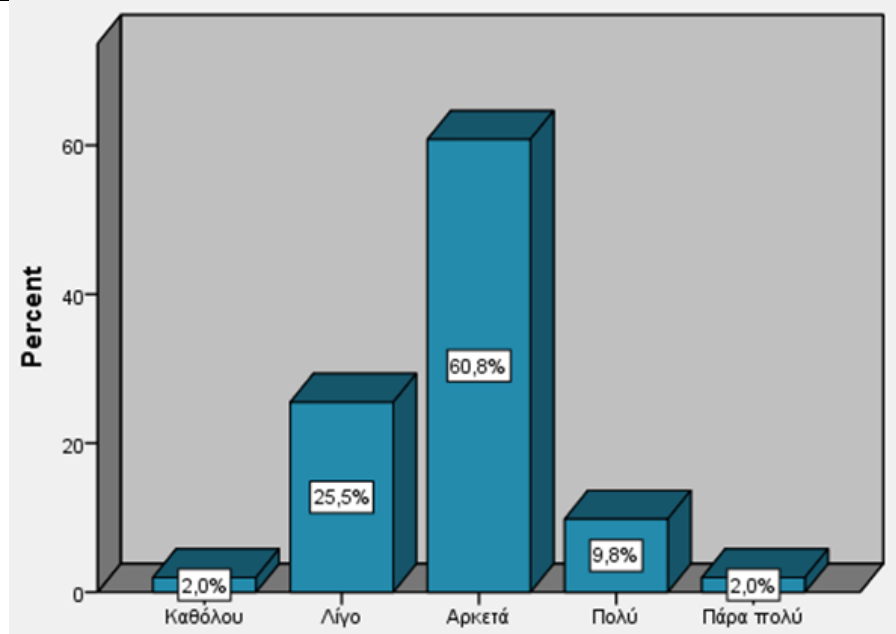

Γράφημα 5.7: Τα συστήματα παρέχουν βελτιωμένη πληροφόρηση σε σχέση με παλαιότερα προγράμματα

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση αν τα συστήματα παρέχουν ολοκληρωμένη και επικαιροποιημένη πληροφόρηση αναφορικά με το προφίλ των φορολογούμενων. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 60,8% του δείγματος δήλωσε ότι τα συστήματα παρέχουν αρκετά ολοκληρωμένη και επικαιροποιημένη πληροφόρηση, το 25,5% δήλωσε ότι παρέχουν λίγη ολοκληρωμένη και επικαιροποιημένη πληροφόρηση, το 9,8% δήλωσε ότι παρέχουν πολύ ολοκληρωμένη και επικαιροποιημένη πληροφόρηση και το 2% δήλωσε ότι παρέχουν καθόλου ή παρέχουν πάρα πολύ ολοκληρωμένη και επικαιροποιημένη πληροφόρηση. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.8: Ολοκληρωμένη και επικαιροποιημένη πληροφόρηση

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	3	2,0	2,0	2,0
Λίγο	39	25,5	25,5	27,5
Αρκετά	93	60,8	60,8	88,2
Πολύ	15	9,8	9,8	98,0
Πάρα πολύ	3	2,0	2,0	100,0
Total	153	100,0	100,0	

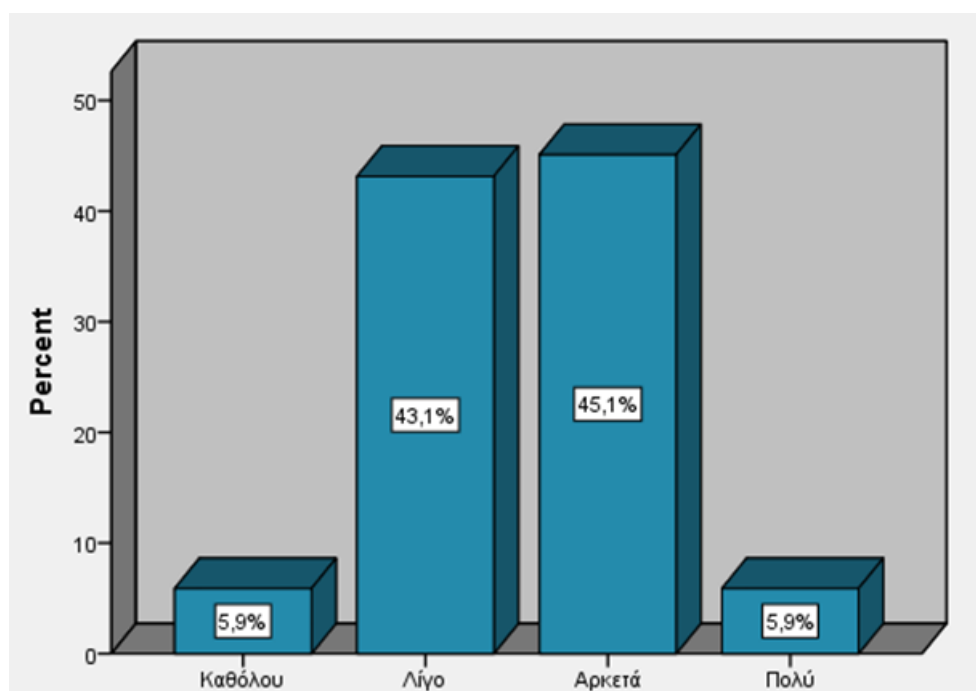

Γράφημα 5.8: Τα συστήματα παρέχουν ολοκληρωμένη και επικαιροποιημένη πληροφόρηση

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση αν τα συστήματα απλοποιούν και τυποποιούν τη διαδικασία σύνταξης των φορολογικών ελέγχων. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 45,1% του δείγματος δήλωσε ότι τα συστήματα απλοποιούν και τυποποιούν αρκετά τη διαδικασία, το 43,1% δήλωσε ότι τα συστήματα απλοποιούν και τυποποιούν λίγο τη διαδικασία και το 5,9% δήλωσε ότι τα συστήματα απλοποιούν και τυποποιούν πολύ ή καθόλου τη διαδικασία, αντίστοιχα. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.9: Απλοποίηση και τυποποίηση

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	9	5,9	5,9	5,9
Λίγο	66	43,1	43,1	49,0
Valid Αρκετά	69	45,1	45,1	94,1
Πολύ	9	5,9	5,9	100,0
Total	153	100,0	100,0	

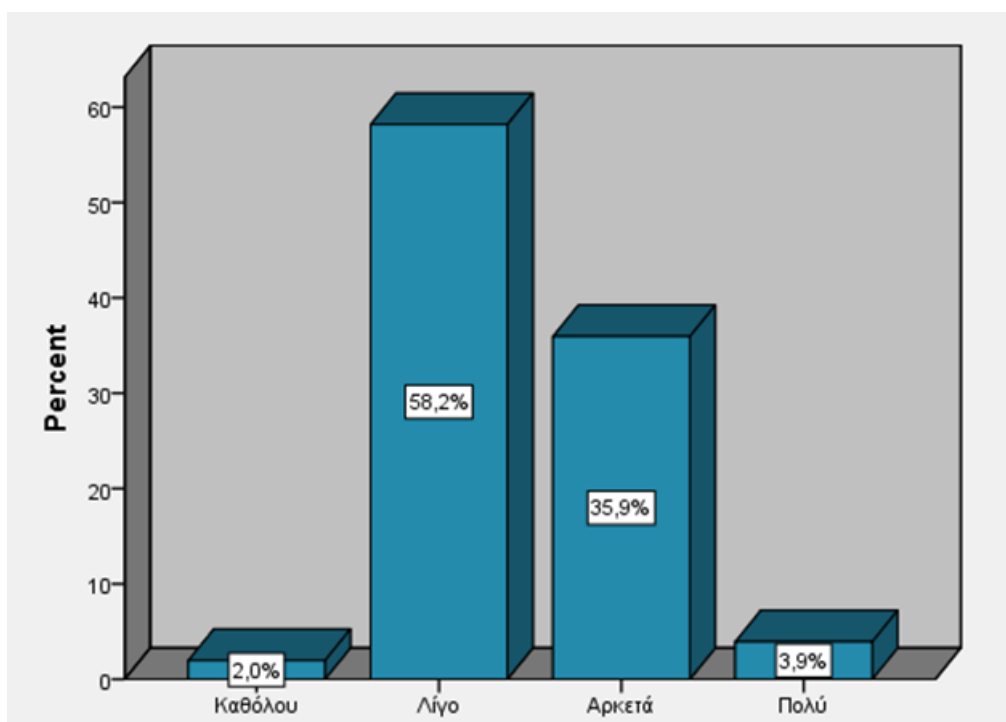

Γράφημα 5.9: Απλοποίηση και τυποποίηση

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση αν τα συστήματα μειώνουν το χρόνο ολοκλήρωσης των φορολογικών ελέγχων. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 58,2% του δείγματος δήλωσε ότι τα συστήματα, μειώνουν το χρόνο ολοκλήρωσης κατά 45 λεπτά λιγότερο, το 35,9% δήλωσε ότι τον μειώνουν αρκετά, κατά 60 λεπτά, το 3,9% δήλωσε ότι τον μειώνουν πολύ, κατά 90 λεπτά και το 2% δήλωσε ότι δεν τον μειώνουν καθόλου. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.10: Μείωση του χρόνου ολοκλήρωσης του ελέγχου

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	3	2,0	2,0	2,0
Λίγο	89	58,2	58,2	60,1
Valid Αρκετά	55	35,9	35,9	96,1
Πολύ	6	3,9	3,9	100,0
Total	153	100,0	100,0	

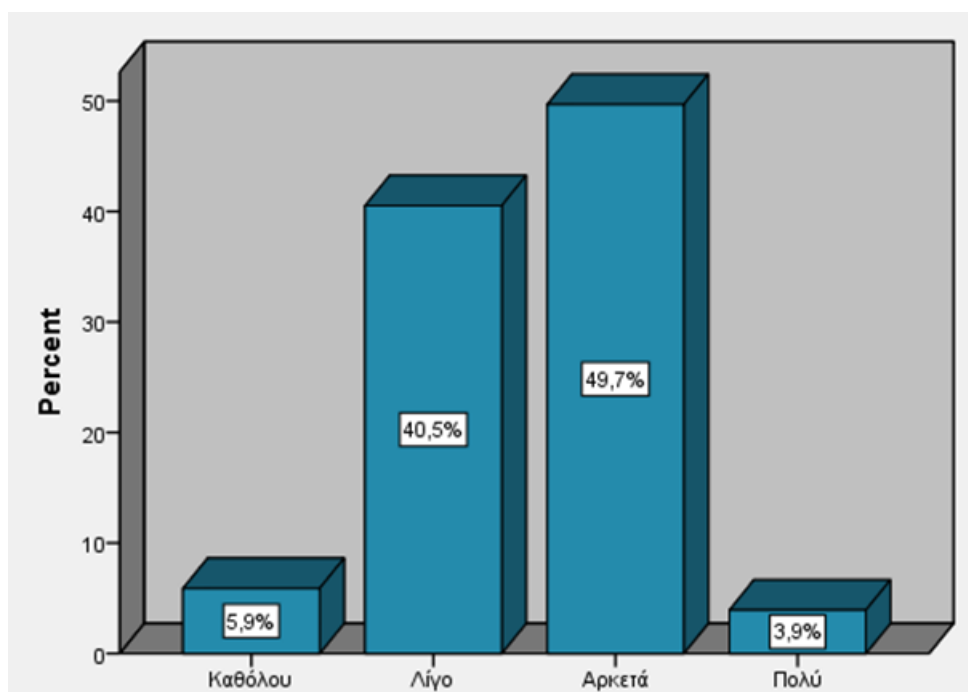

Γράφημα 5.10: Μείωση του χρόνου ολοκλήρωσης του ελέγχου

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση αν τα συστήματα συνεισφέρουν στο βελτιωμένο έλεγχο για την επίτευξη των στόχων. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 49,7% του δείγματος δήλωσε ότι τα συστήματα συνεισφέρουν αρκετά στον εν λόγω έλεγχο, το 40,5% δήλωσε ότι τα συστήματα συνεισφέρουν λίγο, το 5,9% δήλωσε ότι τα συστήματα δεν συνεισφέρουν καθόλου και το 3,9% δήλωσε ότι τα συστήματα συνεισφέρουν πάρα πολύ. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.11: Συνεισφορά στο βελτιωμένο έλεγχο

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	9	5,9	5,9	5,9
Λίγο	62	40,5	40,5	46,4
Valid Αρκετά	76	49,7	49,7	96,1
Πολύ	6	3,9	3,9	100,0
Total	153	100,0	100,0	

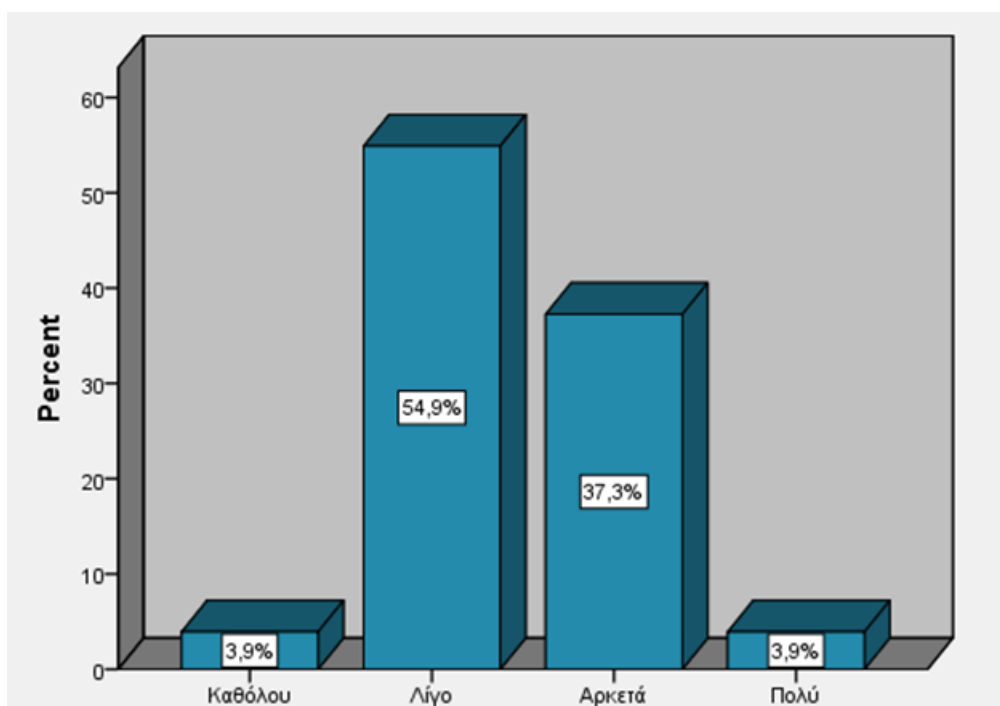

Γράφημα 5.11: Συνεισφορά στο βελτιωμένο έλεγχο

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση αν τα συστήματα προσδοκούν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της εργασίας. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 54,9% του δείγματος δήλωσε ότι η αναμενόμενη προσδοκία για την ανταπόκριση των συστημάτων είναι μικρή, το 40,5% δήλωσε ότι η αναμενόμενη προσδοκία για την ανταπόκριση των συστημάτων είναι αρκετή και το 5,9% δήλωσε ότι η αναμενόμενη προσδοκία για την ανταπόκριση των συστημάτων είναι μηδενική και το 3,9% δήλωσε ότι αναμενόμενη προσδοκία είναι μεγάλη. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.12: Ανταπόκριση στις προσδοκίες

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	6	3,9	3,9	3,9
Λίγο	84	54,9	54,9	58,8
Valid Αρκετά	57	37,3	37,3	96,1
Πολύ	6	3,9	3,9	100,0
Total	153	100,0	100,0	

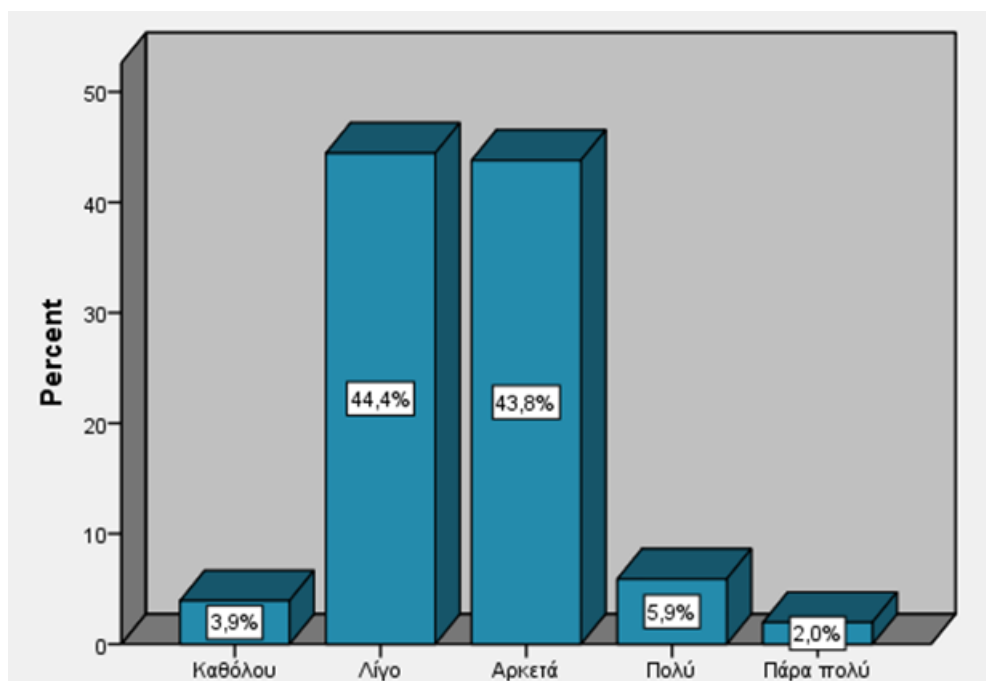

Γράφημα 5.12: Ανταπόκριση στις προσδοκίες

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση αν τα συστήματα βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα της εργασίας των φορολογικών ελέγχων. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 43,8% του δείγματος δήλωσε ότι τα συστήματα βελτιώνουν αρκετά την εν λόγω αποτελεσματικότητα, το 44,4% δήλωσε ότι τη βελτιώνουν λίγο, το 5,9% δήλωσε ότι τη βελτιώνουν πολύ, το 3,9% δήλωσε ότι δεν τη βελτιώνουν καθόλου και το 2% δήλωσε ότι τη βελτιώνουν πάρα πολύ. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.13: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	6	3,9	3,9	3,9
Λίγο	68	44,4	44,4	48,4
Αρκετά	67	43,8	43,8	92,2
Πολύ	9	5,9	5,9	98,0
Πάρα πολύ	3	2,0	2,0	100,0
Total	153	100,0	100,0	

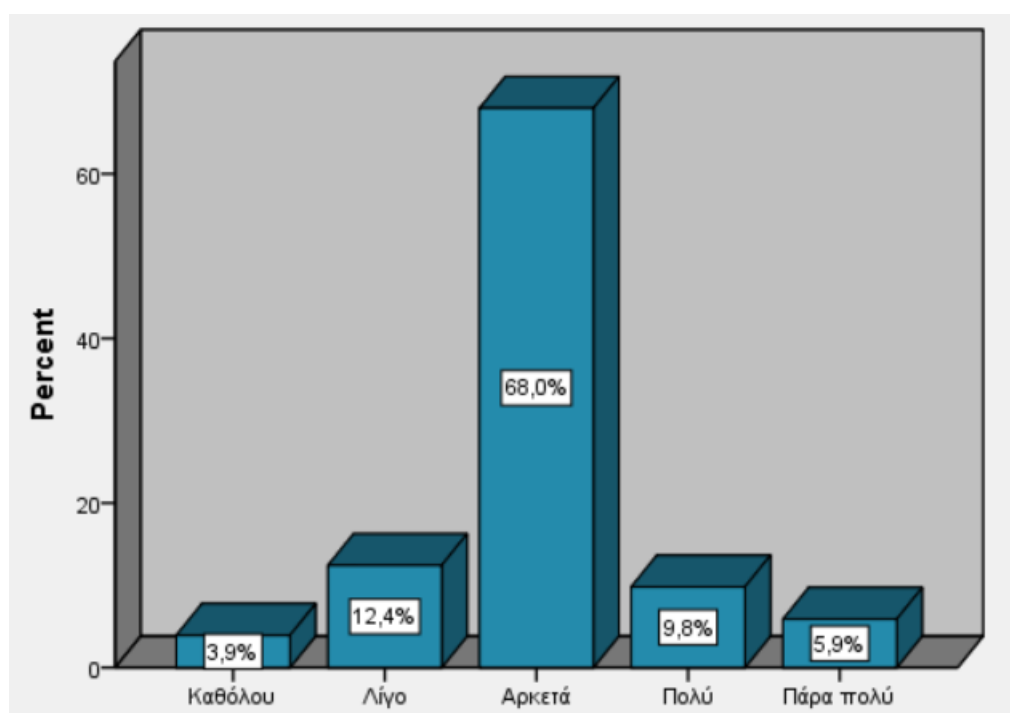

Γράφημα 5.13: Βελτίωση της αποτελεσματικότητας

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση αν τα συστήματα αποτελούν βασικό «εργαλείο» της διαδικασίας του φορολογικού ελέγχου. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 68% του δείγματος δήλωσε ότι τα συστήματα αποτελούν αρκετά βασικό «εργαλείο» του ελέγχου, το 12,4% δήλωσε ότι αποτελούν λίγο βασικό «εργαλείο», το 9,8% δήλωσε ότι αποτελούν πολύ βασικό «εργαλείο», το 5,9% δήλωσε ότι αποτελούν πάρα πολύ βασικό «εργαλείο» και το 3,9% δήλωσε ότι δεν αποτελούν καθόλου βασικό «εργαλείο». Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.14: Βασικό εργαλείο του φορολογικού ελέγχου

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	6	3,9	3,9	3,9
Λίγο	19	12,4	12,4	16,3
Αρκετά	104	68,0	68,0	84,3
Πολύ	15	9,8	9,8	94,1
Πάρα πολύ	9	5,9	5,9	100,0
Total	153	100,0	100,0	

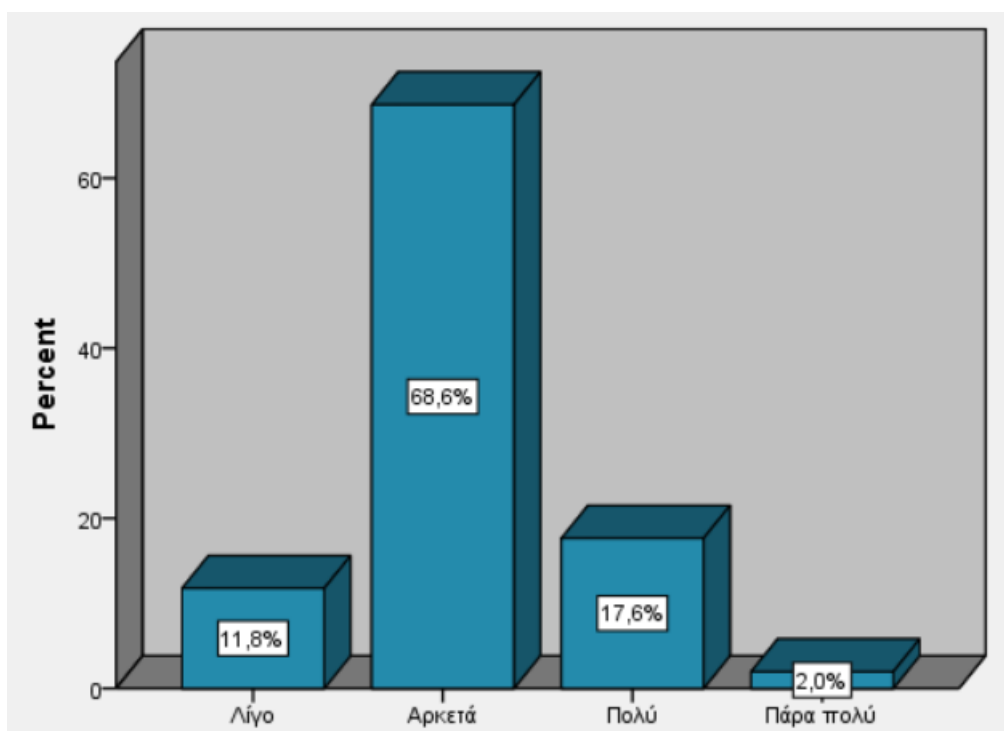

Γράφημα 5.14: Βασικό εργαλείο του φορολογικού ελέγχου

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση αν η πλοήγηση στα συστήματα παρουσιάζει δυσλειτουργίες. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 68,6% του δείγματος δήλωσε ότι η πλοήγηση στα συστήματα παρουσιάζει αρκετές δυσλειτουργίες, το 17,6% δήλωσε ότι παρουσιάζει πολλές δυσλειτουργίες, το 11,8% δήλωσε ότι παρουσιάζει λίγες δυσλειτουργίες και το 2% δήλωσε ότι παρουσιάζει πάρα πολλές δυσλειτουργίες. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.15: Δυσλειτουργίες στην πλοήγηση

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Λίγο	18	11,8	11,8	11,8
Αρκετά	105	68,6	68,6	80,4
Valid Πολύ	27	17,6	17,6	98,0
Πάρα πολύ	3	2,0	2,0	100,0
Total	153	100,0	100,0	

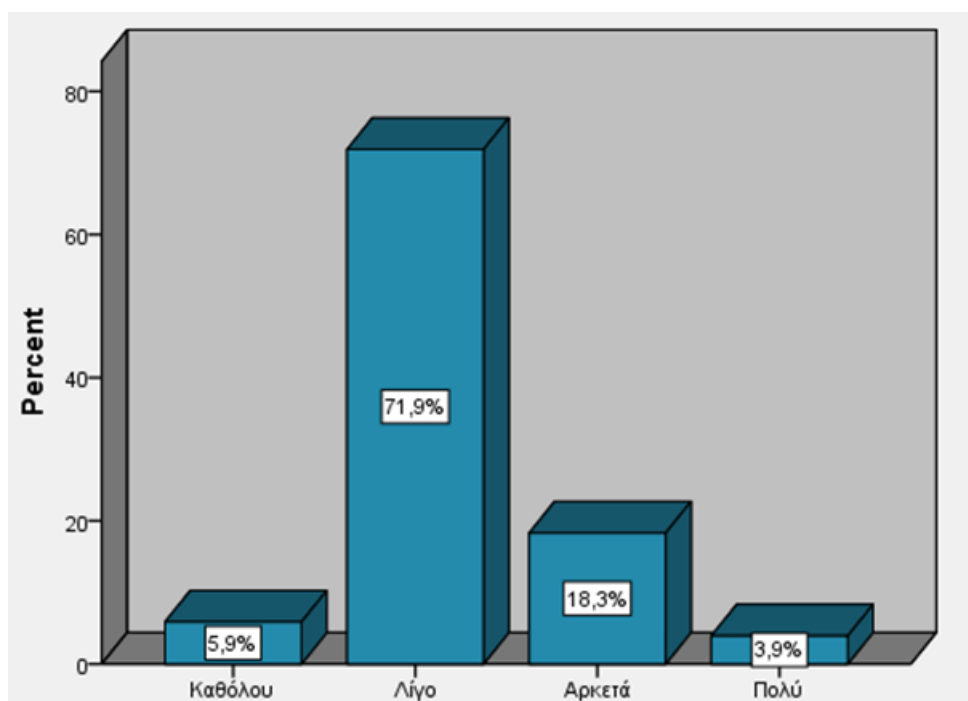

Γράφημα 5.15: Δυσλειτουργίες στην πλοήγηση

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση αν τα σύστημα έχουν καλές ταχύτητες ανταπόκρισης. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 71,9% του δείγματος δήλωσε ότι βρίσκει «λίγο καλές» τις ταχύτητες ανταπόκρισης του συστήματος, το 18,3% δήλωσε ότι έχουν αρκετά καλές ταχύτητες, το 5,9% δήλωσε ότι δεν έχουν καθόλου καλές ταχύτητες και το 3,9% δήλωσε ότι έχουν πολύ καλές ταχύτητες. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.16: Καλές ταχύτητες ανταπόκρισης

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	9	5,9	5,9	5,9
Λίγο	110	71,9	71,9	77,8
Valid Αρκετά	28	18,3	18,3	96,1
Πολύ	6	3,9	3,9	100,0
Total	153	100,0	100,0	

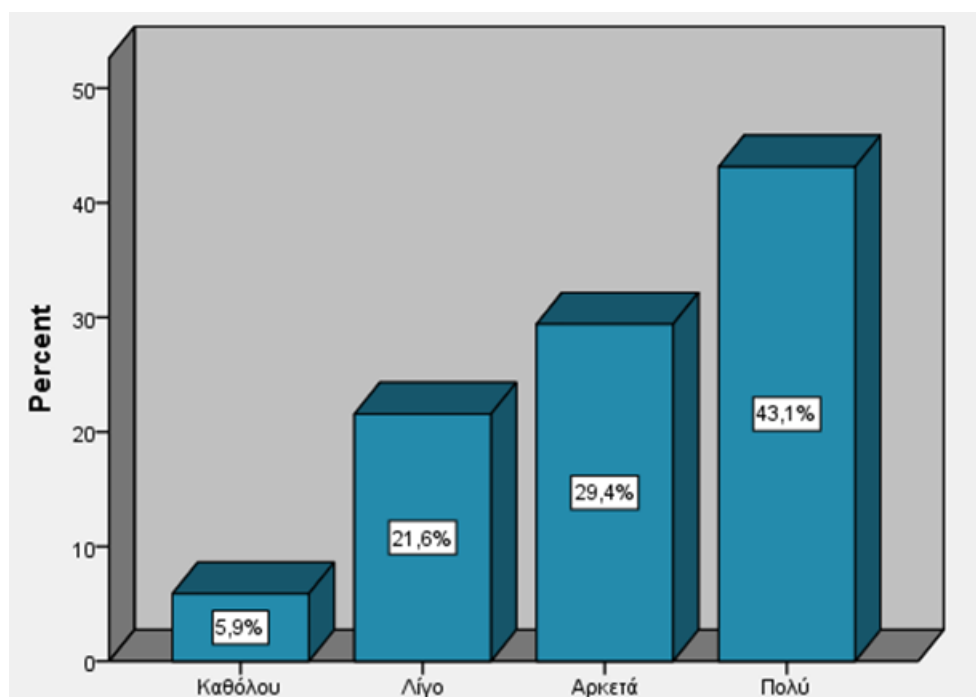

Γράφημα 5.16: Καλές ταχύτητες ανταπόκρισης

Στην επόμενη ερώτηση, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να δηλώσουν πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 43,1% του δείγματος δήλωσε ότι το σύστημα ELENXIS έχει πολύ υψηλό δείκτη αποτελεσματικότητας, το 29,4% δήλωσε ότι είναι αρκετά αποτελεσματικό, το 21,6% δήλωσε ότι είναι λίγο αποτελεσματικό και το 5,9% δήλωσε ότι δεν είναι καθόλου αποτελεσματικό. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.17: Αποτελεσματικότητα του ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	9	5,9	5,9	5,9
Λίγο	33	21,6	21,6	27,5
Valid Αρκετά	45	29,4	29,4	56,9
Πολύ	66	43,1	43,1	100,0
Total	153	100,0	100,0	

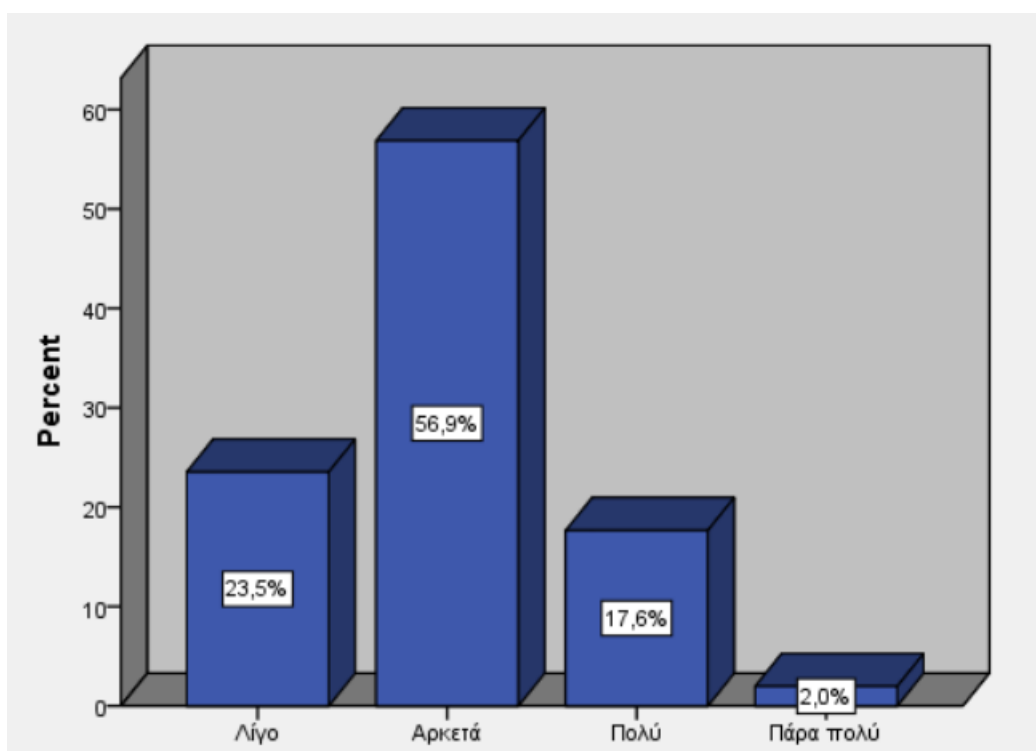

Γράφημα 5.17: Αποτελεσματικότητα του ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου

Στην προτελευταία ερώτηση οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 56,9% του δείγματος δήλωσε ότι είναι αρκετά έγκυρα και αξιόπιστα, το 23,5% δήλωσε ότι είναι λίγο έγκυρα και αξιόπιστα, το 17,6% δήλωσε ότι είναι πολύ έγκυρα και αξιόπιστα και το 2% δήλωσε ότι δεν είναι πάρα πολύ έγκυρα και αξιόπιστα. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.18: Εγκυρότητα και αξιοπιστία των συστημάτων ELENXIS & TAXIS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Λίγο	36	23,5	23,5	23,5
Αρκετά	87	56,9	56,9	80,4
Valid Πολύ	27	17,6	17,6	98,0
Πάρα πολύ	3	2,0	2,0	100,0
Total	153	100,0	100,0	

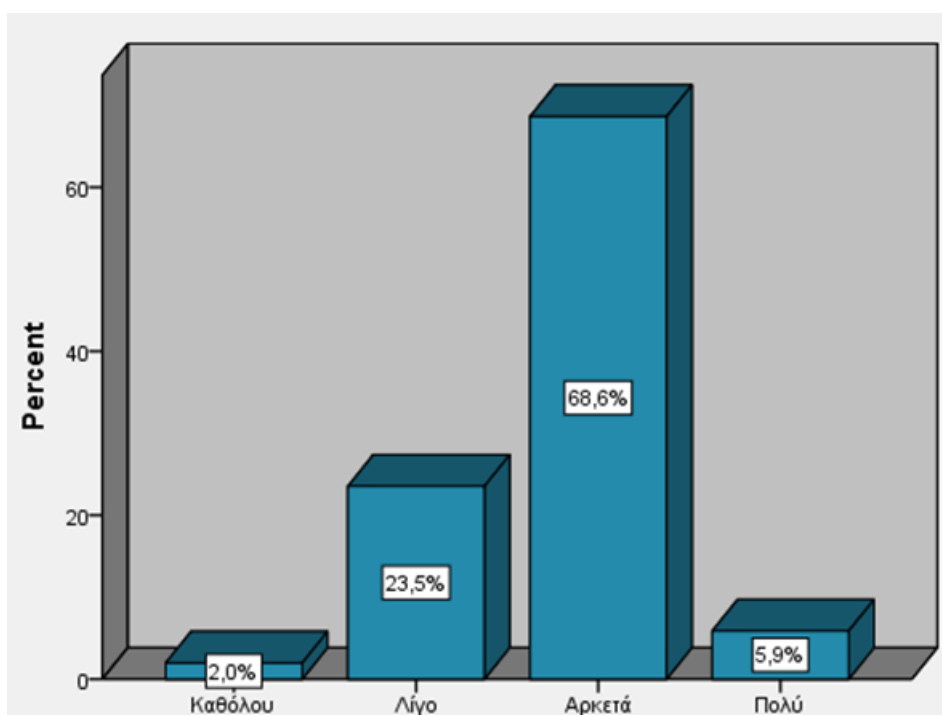

Γράφημα 5.19: Εγκυρότητα και αξιοπιστία των συστημάτων ELENXIS & TAXIS

Στην τελευταία ερώτηση κλειστού τύπου, οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν πόσο ικανοποιημένοι είναι από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, το 68,6% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι είναι αρκετά ικανοποιημένο, το 23,5% δήλωσε ότι είναι λίγο ικανοποιημένο, το 5,9% δήλωσε ότι είναι πολύ ικανοποιημένο και το 2% δήλωσε ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο. Ακολουθεί ο πίνακας συχνοτήτων και το αντίστοιχο γράφημα.

Πίνακας 5.19: Ικανοποίηση από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Καθόλου	3	2,0	2,0	2,0
Λίγο	36	23,5	23,5	25,5
Valid Αρκετά	105	68,6	68,6	94,1
Πολύ	9	5,9	5,9	100,0
Total	153	100,0	100,0	

Γράφημα 5.19: Ικανοποίηση από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS

5.2 Ερωτήσεις ανοιχτού τύπου

Το ερωτηματολόγιο πέρα από τις ερωτήσεις κλειστού τύπου περιείχε και 2 ερωτήσεις ανοιχτού τύπου για μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση του θέματος.

Η πρώτη ερώτηση ρωτούσε τους συμμετέχοντες να καταγράψουν αν υπάρχει κάποιο επιπλέον πλεονέκτημα των συστημάτων που δεν αναφέρθηκε στις ερωτήσεις κλειστού τύπου. Σχεδόν όλοι οι ερωτώμενοι απάντησαν αρνητικά και μόνο τρεις απάντησαν τα εξής παρακάτω:

- Η διασύνδεση τους,
- Ναι, βελτιωμένο σύστημα πληροφοριών από άλλες υπηρεσίες,
- Ναι, η ηλεκτρονική σύνδεση των συστημάτων με συστήματα άλλων υπουργείων, π.χ. το TAXIS συνδέεται και με το κτηματολόγιο.

Η δεύτερη ερώτηση ρωτούσε τους συμμετέχοντες να δηλώσουν αν υπάρχουν μειονεκτήματα των συστημάτων που θα ήθελαν να σχολιάσουν. Και στην ερώτηση αυτή οι περισσότεροι ερωτώμενοι απάντησαν αρνητικά, ενώ όσοι έδωσαν κάποια απάντηση αυτή σχετιζόταν με την επικαιροποίηση, τον τεχνολογικό εξοπλισμό και τη δυνατότητα διασταυρώσεων. Πιο συγκεκριμένα οι απαντήσεις που δόθηκαν είναι οι εξής παρακάτω:

- Απαρχαιωμένος τεχνολογικός εξοπλισμός (4 απαντήσεις),
- Δύσχρηστο το ELENXIS,
- Έλλειψη δυνατότητας διασταυρώσεων,
- Επικαιροποίηση,
- Δεν υπάρχει σύνδεση μεταξύ των συστημάτων καθώς πολλά υποσυστήματα δεν είναι ολοκληρωμένα, με αποτέλεσμα να χρειάζεσαι για έναν έλεγχο και τα χειρόγραφα αρχεία. Γενικά ο κύριος φάκελος μιας υπόθεσης είναι ακόμα χειρόγραφος,
- Το ELENXIS δεν έχει πολλές διασταυρωτικές πληροφορίες από το TAXIS και το TAXIS δεν έχει γενικό προφίλ σε Α.Φ.Μ.,
- Η πλήρης διασύνδεση των συστημάτων μεταξύ τους (π.χ. μετά την έκδοση της πράξης προσδιορισμού του φόρου από το ELENXIS να γίνεται αυτόματα η βεβαίωση ή η επιστροφή του φόρου στο TAXIS),
- Επαναλαμβανόμενες διαδικασίες,
- Αργή εκτέλεση,

- TAXIS και ELENXIS, έχουν ελάχιστες διαφορές, τα στοιχεία που αντλούνται από το TAXIS, συγκεντρώνονται στο ELENXIS,
- Η κάθε σελίδα σου δίνει περιορισμένη πληροφόρηση με αποτέλεσμα να πρέπει να ανοίγεις περισσότερες,
- Ναι, στο υποσύστημα ELENXIS, υπάρχουν δυσκολίες για σωστή πλοήγηση.

5.3 Επαγωγική στατιστική

Στην συνέχεια της ανάλυσης και προς απάντηση των ερευνητικών υποθέσεων πραγματοποιείται ο στατιστικός έλεγχος χ^2 .

Αρχικά διερευνάται η σχέση της ερώτησης «Πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου;» με τα δημογραφικά στοιχεία. Έτσι εξετάζεται το Φύλο των ερωτώμενων με την ερώτηση «Πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου;». Ο πίνακας συνάφειας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε όλους τους συνδυασμούς των κατηγοριών των ερωτήσεων.

Πίνακας Συνάφειας 5.20: Φύλο * Αποτελεσματικότητα ELENXIS

		Πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου;				Total	
		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ		
Φύλο	Ανδρας	Count	3	9	27	27	66
		% within Φύλο	4,5%	13,6%	40,9%	40,9%	100,0%
Φύλο	Γυναίκα	Count	6	24	18	39	87
		% within Φύλο	6,9%	27,6%	20,7%	44,8%	100,0%
Total		Count	9	33	45	66	153
		% within Φύλο	5,9%	21,6%	29,4%	43,1%	100,0%

Ο στατιστικός έλεγχος που ακολούθησε παρατίθεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας Συνάφειας 5.21: Έλεγχος Ανεξαρτησίας

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9,089 ^a	3	,028
Likelihood Ratio	9,209	3	,027
Linear-by-Linear Association	,927	1	,336
N of Valid Cases	153		

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι $\text{sig.} = 0,028 < 0,05$, επομένως οι δύο ερωτήσεις είναι εξαρτημένες. Συνεπώς το πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου εξαρτάται από το Φύλο των ερωτώμενων.

Στη συνέχεια εξετάζεται η Ηλικία των ερωτώμενων με την ερώτηση «Πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου;». Ο πίνακας συνάφειας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε όλους τους συνδυασμούς των κατηγοριών των ερωτήσεων.

Πίνακας Συνάφειας 5.22: Ηλικία * Αποτελεσματικότητα ELENXIS

		Πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου;				Total	
		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ		
Ηλικία	20-29	Count	0	3	3	0	6
		% within Ηλικία	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%
	30-39	Count	0	3	6	6	15
		% within Ηλικία	0,0%	20,0%	40,0%	40,0%	100,0%
	40-49	Count	6	21	15	15	57
		% within Ηλικία	10,5%	36,8%	26,3%	26,3%	100,0%
	50-59	Count	3	3	12	39	57
		% within Ηλικία	5,3%	5,3%	21,1%	68,4%	100,0%
	60+	Count	0	3	9	6	18
		% within Ηλικία	0,0%	16,7%	50,0%	33,3%	100,0%
	Total	Count	9	33	45	66	153
		% within Ηλικία	5,9%	21,6%	29,4%	43,1%	100,0%

Ο στατιστικός έλεγχος που ακολούθησε παρατίθεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας Συνάφειας 5.23: Έλεγχος Ανεξαρτησίας

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	40,859 ^a	12	,000
Likelihood Ratio	45,602	12	,000
Linear-by-Linear Association	8,633	1	,003
N of Valid Cases	153		

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι $\text{sig.} = 0,000 < 0,05$, επομένως οι δύο ερωτήσεις είναι εξαρτημένες. Συνεπώς το πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου εξαρτάται από την Ηλικία των ερωτώμενων.

Στη συνέχεια εξετάζεται το Επίπεδο Εκπαίδευσης των ερωτώμενων με την ερώτηση «Πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου;». Ο πίνακας συνάφειας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε όλους τους συνδυασμούς των κατηγοριών των ερωτήσεων.

Πίνακας Συνάφειας 5.24: Επίπεδο Εκπαίδευσης * Αποτελεσματικότητα ELENXIS

		Πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου;				Total
		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	
Επίπεδο Εκπαίδευσης	Count	0	3	12	0	15
	Δευτεροβάθμια % within Επίπεδο Εκπαίδευσης	0,0%	20,0%	80,0%	0,0%	100,0%
	Count	3	3	12	16	34
	ΤΕΙ % within Επίπεδο Εκπαίδευσης	8,8%	8,8%	35,3%	47,1%	100,0%
	Count	0	12	12	30	54
	ΑΕΙ % within Επίπεδο Εκπαίδευσης	0,0%	22,2%	22,2%	55,6%	100,0%
	Count	6	15	9	20	50
	Μεταπτυχιακό % within Επίπεδο Εκπαίδευσης	12,0%	30,0%	18,0%	40,0%	100,0%
	Count	9	33	45	66	153
	Total % within Επίπεδο Εκπαίδευσης	5,9%	21,6%	29,4%	43,1%	100,0%

Ο στατιστικός έλεγχος που ακολούθησε παρατίθεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας Συνάφειας 5.25: Έλεγχος Ανεξαρτησίας

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	37,227 ^a	9	,000
Likelihood Ratio	43,557	9	,000
Linear-by-Linear Association	,350	1	,554
N of Valid Cases	153		

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι $\text{sig.} = 0,000 < 0,05$, επομένως οι δύο ερωτήσεις είναι εξαρτημένες. Συνεπώς το πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου εξαρτάται από το Επίπεδο Εκπαίδευσης των ερωτώμενων.

Στη συνέχεια εξετάζεται η Θέση που έχουν στην υπηρεσία οι ερωτώμενοι με την ερώτηση «Πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου;». Ο πίνακας συνάφειας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε όλους τους συνδυασμούς των κατηγοριών των ερωτήσεων.

Πίνακας Συνάφειας 5.26: Θέση στην υπηρεσία * Αποτελεσματικότητα ELENXIS

			Πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου;				Total
			Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	
Θέση στην Υπηρεσία	Ελεγκτής	Count	6	6	12	53	77
		% within Θέση στην Υπηρεσία	7,8%	7,8%	15,6%	68,8%	100,0%
	Υπάλληλος στο Δικαστικό Τμήμα	Count	0	9	9	7	25
		% within Θέση στην Υπηρεσία	0,0%	36,0%	36,0%	28,0%	100,0%
	Εφοριακός σε άλλο τμήμα της ΔΟΥ	Count	3	18	24	6	51
		% within Θέση στην Υπηρεσία	5,9%	35,3%	47,1%	11,8%	100,0%
Total	Count	9	33	45	66	153	
	% within Θέση στην Υπηρεσία	5,9%	21,6%	29,4%	43,1%	100,0%	

Ο στατιστικός έλεγχος που ακολούθησε παρατίθεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας Συνάφειας 5.27: Έλεγχος Ανεξαρτησίας

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	51,115 ^a	6	,000
Likelihood Ratio	56,951	6	,000
Linear-by-Linear Association	21,254	1	,000
N of Valid Cases	153		

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι $\text{sig.} = 0,000 < 0,05$, επομένως οι δύο ερωτήσεις είναι εξαρτημένες. Συνεπώς το πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου εξαρτάται από τη Θέση που έχουν στην υπηρεσία οι ερωτώμενοι.

Στη συνέχεια εξετάζεται η Γνώση και χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών των ερωτώμενων με την ερώτηση «Πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου;». Ο πίνακας συνάφειας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε όλους τους συνδυασμούς των κατηγοριών των ερωτήσεων.

Πίνακας Συνάφειας 5.28: Γνώση και χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών *

Αποτελεσματικότητα ELENXIS

		Πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου;				Total
		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	
Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	Λίγο Καλή	Count 3	Count 3	Count 6	Count 0	Count 12
		% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 25,0%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 25,0%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 50,0%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 0,0%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 100,0%
	Αρκετά Καλή	Count 0	Count 12	Count 18	Count 18	Count 48
		% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 0,0%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 25,0%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 37,5%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 37,5%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 100,0%
	Πολύ Καλή	Count 6	Count 15	Count 18	Count 48	Count 87
	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 6,9%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 17,2%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 20,7%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 55,2%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 100,0%	
	Count 0	Count 3	Count 3	Count 0	Count 6	
	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 0,0%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 50,0%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 50,0%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 0,0%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 100,0%	
Total	Count 9	Count 33	Count 45	Count 66	Count 153	
	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 5,9%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 21,6%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 29,4%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 43,1%	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών 100,0%	

Ο στατιστικός έλεγχος που ακολούθησε παρατίθεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας Συνάφειας 5.29: Έλεγχος Ανεξαρτησίας

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	31,068 ^a	9	,000
Likelihood Ratio	37,562	9	,000
Linear-by-Linear Association	3,705	1	,054
N of Valid Cases	153		

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι $\text{sig.} = 0,000 < 0,05$, επομένως οι δύο ερωτήσεις είναι εξαρτημένες. Συνεπώς το πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου εξαρτάται από τη Γνώση και χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών των ερωτώμενων.

Ακολούθως διερευνάται η σχέση της ερώτησης «Πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;» με τα δημογραφικά στοιχεία. Έτσι εξετάζεται το Φύλο των ερωτώμενων με την ερώτηση «Πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;». Ο πίνακας συνάφειας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε όλους τους συνδυασμούς των κατηγοριών των ερωτήσεων.

Πίνακας Συνάφειας 5.30: Φύλο * Εγκυρότητα και αξιοπιστία ELENXIS & TAXIS

		Πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;				Total	
		Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ		
Φύλο	Ανδρας	Count	25	35	6	0	66
		% within Φύλο	37,9%	53,0%	9,1%	0,0%	100,0%
Φύλο	Γυναίκα	Count	11	52	21	3	87
		% within Φύλο	12,6%	59,8%	24,1%	3,4%	100,0%
Total		Count	36	87	27	3	153
		% within Φύλο	23,5%	56,9%	17,6%	2,0%	100,0%

Ο στατιστικός έλεγχος που ακολούθησε παρατίθεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας Συνάφειας 5.31: Έλεγχος Ανεξαρτησίας

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	17,548 ^a	3	,001
Likelihood Ratio	19,027	3	,000
Linear-by-Linear Association	16,943	1	,000
N of Valid Cases	153		

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι $\text{sig.} = 0,001 < 0,05$, επομένως οι δύο ερωτήσεις είναι εξαρτημένες. Συνεπώς το πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS εξαρτάται από το Φύλο των ερωτώμενων.

Στη συνέχεια εξετάζεται η Ηλικία των ερωτώμενων με την ερώτηση «Πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;». Ο πίνακας συνάφειας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε όλους τους συνδυασμούς των κατηγοριών των ερωτήσεων.

Πίνακας Συνάφειας 5.31: Ηλικία * Εγκυρότητα και αξιοπιστία ELENXIS & TAXIS

		Πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;				Total	
		Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ		
Ηλικία	20-29	Count	2	1	3	0	6
		% within Ηλικία	33,3%	16,7%	50,0%	0,0%	100,0%
	30-39	Count	4	8	3	0	15
		% within Ηλικία	26,7%	53,3%	20,0%	0,0%	100,0%
	40-49	Count	16	29	9	3	57
		% within Ηλικία	28,1%	50,9%	15,8%	5,3%	100,0%
	50-59	Count	11	37	9	0	57
		% within Ηλικία	19,3%	64,9%	15,8%	0,0%	100,0%
	60+	Count	3	12	3	0	18
		% within Ηλικία	16,7%	66,7%	16,7%	0,0%	100,0%
	Total	Count	36	87	27	3	153
		% within Ηλικία	23,5%	56,9%	17,6%	2,0%	100,0%

Ο στατιστικός έλεγχος που ακολούθησε παρατίθεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας Συνάφειας 5.32: Έλεγχος Ανεξαρτησίας

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13,543 ^a	12	,331
Likelihood Ratio	13,872	12	,309
Linear-by-Linear Association	,042	1	,837
N of Valid Cases	153		

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι $\text{sig.} = 0,331 > 0,05$, επομένως οι δύο ερωτήσεις είναι ανεξάρτητες. Συνεπώς το πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS δεν εξαρτάται από την Ηλικία των ερωτώμενων.

Στη συνέχεια εξετάζεται το Επίπεδο Εκπαίδευσης των ερωτώμενων με την ερώτηση «Πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;». Ο πίνακας συνάφειας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε όλους τους συνδυασμούς των κατηγοριών των ερωτήσεων.

Πίνακας Συνάφειας 5.33: Επίπεδο Εκπαίδευσης * Εγκυρότητα και αξιοπιστία ELENXIS & TAXIS

			Πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;				Total
			Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ	
Επίπεδο Εκπαίδευσης	Δευτεροβάθμια	Count	3	6	6	0	15
		% within Επίπεδο Εκπαίδευσης	20,0%	40,0%	40,0%	0,0%	100,0%
	ΤΕΙ	Count	11	23	0	0	34
		% within Επίπεδο Εκπαίδευσης	32,4%	67,6%	0,0%	0,0%	100,0%
	ΑΕΙ	Count	7	35	9	3	54
		% within Επίπεδο Εκπαίδευσης	13,0%	64,8%	16,7%	5,6%	100,0%
	Μεταπτυχιακό	Count	15	23	12	0	50
		% within Επίπεδο Εκπαίδευσης	30,0%	46,0%	24,0%	0,0%	100,0%
	Total	Count	36	87	27	3	153
		% within Επίπεδο Εκπαίδευσης	23,5%	56,9%	17,6%	2,0%	100,0%

Ο στατιστικός έλεγχος που ακολούθησε παρατίθεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας Συνάφειας 5.34: Έλεγχος Ανεξαρτησίας

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	24,660 ^a	9	,003
Likelihood Ratio	30,570	9	,000
Linear-by-Linear Association	,042	1	,837
N of Valid Cases	153		

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι $\text{sig.} = 0,003 < 0,05$, επομένως οι δύο ερωτήσεις είναι εξαρτημένες. Συνεπώς το πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS εξαρτάται από το Επίπεδο Εκπαίδευσης των ερωτώμενων.

Στη συνέχεια εξετάζεται η Θέση που έχουν στην υπηρεσία οι ερωτώμενοι με την ερώτηση «Πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;». Ο πίνακας συνάφειας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε όλους τους συνδυασμούς των κατηγοριών των ερωτήσεων.

Πίνακας Συνάφειας 5.35: Θέση στην υπηρεσία * Εγκυρότητα και αξιοπιστία ELENXIS & TAXIS

			Πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;				Total
			Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ	
Θέση στην Υπηρεσία	Ελεγκτής	Count	23	51	3	0	77
		% within Θέση στην Υπηρεσία	29,9%	66,2%	3,9%	0,0%	100,0%
	Υπάλληλος στο Δικαστικό Τμήμα	Count	1	18	6	0	25
		% within Θέση στην Υπηρεσία	4,0%	72,0%	24,0%	0,0%	100,0%
	Εφοριακός σε άλλο τμήμα της ΔΟΥ	Count	12	18	18	3	51
		% within Θέση στην Υπηρεσία	23,5%	35,3%	35,3%	5,9%	100,0%
Total	Count	36	87	27	3	153	
	% within Θέση στην Υπηρεσία	23,5%	56,9%	17,6%	2,0%	100,0%	

Ο στατιστικός έλεγχος που ακολούθησε παρατίθεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας Συνάφειας 5.36: Έλεγχος Ανεξαρτησίας

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	35,559 ^a	6	,000
Likelihood Ratio	40,491	6	,000
Linear-by-Linear Association	13,454	1	,000
N of Valid Cases	153		

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι $\text{sig.} = 0,003 < 0,05$, επομένως οι δύο ερωτήσεις είναι εξαρτημένες. Συνεπώς το πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS εξαρτάται από τη Θέση που έχουν στην υπηρεσία οι ερωτώμενοι.

Στη συνέχεια εξετάζεται η Γνώση και χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών των ερωτώμενων με την ερώτηση «Πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;». Ο πίνακας συνάφειας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε όλους τους συνδυασμούς των κατηγοριών των ερωτήσεων.

Πίνακας Συνάφειας 5.37: Γνώση και χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών *

Εγκυρότητα και αξιοπιστία ELENXIS & TAXIS

			Πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;				Total
			Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ	
Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	Count		9	3	0	0	12
	Λίγο Καλή	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	75,0%	25,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	Count		7	29	12	0	48
	Αρκετά Καλή	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	14,6%	60,4%	25,0%	0,0%	100,0%
	Count		20	52	15	0	87
	Πολύ Καλή	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	23,0%	59,8%	17,2%	0,0%	100,0%
	Count		0	3	0	3	6
	Πάρα πολύ Καλή	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	0,0%	50,0%	0,0%	50,0%	100,0%
Total	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	36	87	27	3	153	
		23,5%	56,9%	17,6%	2,0%	100,0%	

Ο στατιστικός έλεγχος που ακολούθησε παρατίθεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας Συνάφειας 5.38: Έλεγχος Ανεξαρτησίας

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	97,150 ^a	9	,000
Likelihood Ratio	43,332	9	,000
Linear-by-Linear Association	8,648	1	,003
N of Valid Cases	153		

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι $\text{sig.} = 0,000 < 0,05$, επομένως οι δύο ερωτήσεις είναι εξαρτημένες. Συνεπώς το πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS εξαρτάται από τη Γνώση και χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών των ερωτώμενων.

Περαιτέρω διερευνάται η σχέση της ερώτησης «Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;» με τα δημογραφικά στοιχεία. Έτσι εξετάζεται το Φύλο των ερωτώμενων με την ερώτηση «Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;». Ο πίνακας συνάφειας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε όλους τους συνδυασμούς των κατηγοριών των ερωτήσεων.

Πίνακας Συνάφειας 5.39: Φύλο * Ικανοποίηση από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS

		Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;				Total	
		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ		
Φύλο	Ανδρας	Count	0	6	57	3	66
		% within Φύλο	0,0%	9,1%	86,4%	4,5%	100,0%
Φύλο	Γυναίκα	Count	3	30	48	6	87
		% within Φύλο	3,4%	34,5%	55,2%	6,9%	100,0%
Total		Count	3	36	105	9	153
		% within Φύλο	2,0%	23,5%	68,6%	5,9%	100,0%

Ο στατιστικός έλεγχος που ακολούθησε παρατίθεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας Συνάφειας 5.40: Έλεγχος Ανεξαρτησίας

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	18,233 ^a	3	,000
Likelihood Ratio	20,525	3	,000
Linear-by-Linear Association	10,249	1	,001
N of Valid Cases	153		

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι $\text{sig.} = 0,000 < 0,05$, επομένως οι δύο ερωτήσεις είναι εξαρτημένες. Συνεπώς η Ικανοποίηση από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS εξαρτάται από το Φύλο των ερωτώμενων.

Στη συνέχεια εξετάζεται η Ηλικία των ερωτώμενων με την ερώτηση «Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;». Ο πίνακας συνάφειας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε όλους τους συνδυασμούς των κατηγοριών των ερωτήσεων.

Πίνακας Συνάφειας 5.41: Ηλικία * Ικανοποίηση από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS

		Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;				Total
		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	
20-29	Count	0	0	6	0	6
	% within Ηλικία	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
30-39	Count	0	3	9	3	15
	% within Ηλικία	0,0%	20,0%	60,0%	20,0%	100,0%
40-49	Count	3	27	27	0	57
	% within Ηλικία	5,3%	47,4%	47,4%	0,0%	100,0%
50-59	Count	0	6	45	6	57
	% within Ηλικία	0,0%	10,5%	78,9%	10,5%	100,0%
60+	Count	0	0	18	0	18
	% within Ηλικία	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Total	Count	3	36	105	9	153
	% within Ηλικία	2,0%	23,5%	68,6%	5,9%	100,0%

Ο στατιστικός έλεγχος που ακολούθησε παρατίθεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας Συνάφειας 5.42: Έλεγχος Ανεξαρτησίας

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	48,822 ^a	12	,000
Likelihood Ratio	55,647	12	,000
Linear-by-Linear Association	4,426	1	,035
N of Valid Cases	153		

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι $\text{sig.} = 0,000 < 0,05$, επομένως οι δύο ερωτήσεις είναι εξαρτημένες. Συνεπώς η Ικανοποίηση από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS εξαρτάται από την Ηλικία των ερωτώμενων.

Στη συνέχεια εξετάζεται το Επίπεδο εκπαίδευσης των ερωτώμενων με την ερώτηση «Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;». Ο πίνακας συνάφειας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε όλους τους συνδυασμούς των κατηγοριών των ερωτήσεων.

Πίνακας Συνάφειας 5.43: Επίπεδο εκπαίδευσης * Ικανοποίηση από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS

		Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;				Total
		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	
Επίπεδο Εκπαίδευσης	Δευτεροβάθμια Εκπαίδευσης	Count 0	0	12	3	15
	% within Επίπεδο Εκπαίδευσης	0,0%	0,0%	80,0%	20,0%	100,0%
	TEI	Count 0	3	31	0	34
	% within Επίπεδο Εκπαίδευσης	0,0%	8,8%	91,2%	0,0%	100,0%
	AEI	Count 0	15	36	3	54
	% within Επίπεδο Εκπαίδευσης	0,0%	27,8%	66,7%	5,6%	100,0%
	Μεταπτυχιακό	Count 3	18	26	3	50
	% within Επίπεδο Εκπαίδευσης	6,0%	36,0%	52,0%	6,0%	100,0%
Total	Count 3	36	105	9	153	
% within Επίπεδο Εκπαίδευσης	2,0%	23,5%	68,6%	5,9%	100,0%	

Ο στατιστικός έλεγχος που ακολούθησε παρατίθεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας Συνάφειας 5.44: Έλεγχος Ανεξαρτησίας

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	28,493 ^a	9	,001
Likelihood Ratio	33,013	9	,000
Linear-by-Linear Association	15,587	1	,000
N of Valid Cases	153		

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι $\text{sig.} = 0,001 < 0,05$, επομένως οι δύο ερωτήσεις είναι εξαρτημένες. Συνεπώς η Ικανοποίηση από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS εξαρτάται από το Επίπεδο εκπαίδευσης των ερωτώμενων.

Στη συνέχεια εξετάζεται η Θέση που έχουν στην υπηρεσία οι ερωτώμενοι με την ερώτηση «Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;». Ο πίνακας συνάφειας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε όλους τους συνδυασμούς των κατηγοριών των ερωτήσεων.

Πίνακας Συνάφειας 5.45: Θέση στην υπηρεσία * Ικανοποίηση από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS

			Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;				Total
			Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	
Θέση στην Υπηρεσία	Ελεγκτής	Count	0	12	65	0	77
		% within Θέση στην Υπηρεσία	0,0%	15,6%	84,4%	0,0%	100,0%
	Υπάλληλος στο Δικαστικό Τμήμα	Count	0	9	16	0	25
		% within Θέση στην Υπηρεσία	0,0%	36,0%	64,0%	0,0%	100,0%
Εφοριακός σε άλλο τμήμα της ΔΟΥ	Count	3	15	24	9	51	
	% within Θέση στην Υπηρεσία	5,9%	29,4%	47,1%	17,6%	100,0%	
Total	Count	3	36	105	9	153	
	% within Θέση στην Υπηρεσία	2,0%	23,5%	68,6%	5,9%	100,0%	

Ο στατιστικός έλεγχος που ακολούθησε παρατίθεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας Συνάφειας 5.46: Έλεγχος Ανεξαρτησίας

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	34,800 ^a	6	,000
Likelihood Ratio	37,402	6	,000
Linear-by-Linear Association	,354	1	,552
N of Valid Cases	153		

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι $\text{sig.} = 0,000 < 0,05$, επομένως οι δύο ερωτήσεις είναι εξαρτημένες. Συνεπώς η Ικανοποίηση από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS εξαρτάται από τη Θέση που έχουν στην υπηρεσία οι ερωτώμενοι.

Τέλος, εξετάζεται η Γνώση και χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών των ερωτώμενων με την ερώτηση «Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;». Ο πίνακας συνάφειας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε όλους τους συνδυασμούς των κατηγοριών των ερωτήσεων.

Πίνακας Συνάφειας 5.47: Γνώση και χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών *

Ικανοποίηση από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS

			Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;				Total
			Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	
Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	Λίγο Καλή	Count	0	3	9	0	12
		% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	0,0%	25,0%	75,0%	0,0%	100,0%
	Αρκετά Καλή	Count	0	9	36	3	48
		% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	0,0%	18,8%	75,0%	6,3%	100,0%
	Πολύ Καλή	Count	3	21	57	6	87
% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών		3,4%	24,1%	65,5%	6,9%	100,0%	
Πάρα πολύ Καλή	Count	0	3	3	0	6	
	% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%	
Total		Count	3	36	105	9	153
		% within Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών	2,0%	23,5%	68,6%	5,9%	100,0%

Ο στατιστικός έλεγχος που ακολούθησε παρατίθεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας Συνάφειας 5.48: Έλεγχος Ανεξαρτησίας

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6,556 ^a	9	,683
Likelihood Ratio	8,336	9	,501
Linear-by-Linear Association	1,136	1	,287
N of Valid Cases	153		

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι $\text{sig.} = 0,683 > 0,05$, επομένως οι δύο ερωτήσεις είναι ανεξάρτητες. Συνεπώς η Ικανοποίηση από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS δεν εξαρτάται από τη Γνώση και χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών των ερωτώμενων.

Κεφάλαιο 6. Συμπεράσματα. Περιορισμοί. Μελλοντική έρευνα

6.1 Συμπεράσματα

Στην έρευνα συμμετείχαν 153 άτομα εκ των οποίων το 43,1% ήταν άντρες και το 56,9% γυναίκες. Σε ότι αφορά τα δημογραφικά τους στοιχεία:

- το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος (74,6%) ανήκει στην ηλικιακή ομάδα των 40-59 ετών,
- ένας στους τρεις ερωτώμενους (35,3%) είναι απόφοιτος ΑΕΙ,
- το 50,3% του δείγματος είναι ελεγκτές και,
- το 56,9% διαθέτει πολύ καλή γνώση και χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.

Σε ότι αφορά τις απόψεις των ερωτώμενων για τα Πληροφοριακά Συστήματα ELENXIS και TAXIS:

- τα 2/3 του δείγματος (70,6%) του δείγματος θεωρούν ότι η πλοήγηση στα συστήματα είναι αρκετά εύκολη,
- το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος (66,7%) δήλωσε ότι τα συστήματα παρέχουν αρκετά βελτιωμένη πληροφόρηση,
- περισσότερο από το μισό δείγμα (60,8%) δήλωσε ότι τα συστήματα παρέχουν αρκετά ολοκληρωμένη και επικαιροποιημένη πληροφόρηση,
- λιγότερο από το μισό δείγμα (45,1%) δήλωσε ότι τα συστήματα απλοποιούν και τυποποιούν αρκετά τη διαδικασία,
- λίγο περισσότερο από το μισό του δείγματος (58,2%) δήλωσε ότι τα συστήματα μειώνουν λίγο το χρόνο ολοκλήρωσης,
- το 49,7% του δείγματος δήλωσε ότι τα συστήματα συνεισφέρουν αρκετά στο βελτιωμένο έλεγχο για την επίτευξη των στόχων,
- περισσότερο από το μισό του δείγματος (54,9%) δήλωσε ότι τα συστήματα ανταποκρίνονται λίγο στις απαιτήσεις της εργασίας,
- το 43,8% του δείγματος δήλωσε ότι τα συστήματα βελτιώνουν αρκετά την αποτελεσματικότητα της εργασίας των φορολογικών ελέγχων,

- σχεδόν τα 2/3 του δείγματος (68%) δήλωσαν ότι τα συστήματα αποτελούν αρκετά βασικό «εργαλείο» της διαδικασίας του φορολογικού ελέγχου,
- σχεδόν τα 2/3 του δείγματος (68,6%) του δείγματος δήλωσαν ότι η πλοήγηση στα συστήματα παρουσιάζει αρκετές δυσλειτουργίες,
- τα 2/3 του δείγματος (71,9%) δήλωσαν ότι τα συστήματα έχουν λίγο καλές ταχύτητες ανταπόκρισης,
- το 43,1% του δείγματος δήλωσε ότι το σύστημα ELENXIS είναι πολύ αποτελεσματικό, στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου,
- το 56,9% του δείγματος δήλωσε ότι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS είναι αρκετά έγκυρα και αξιόπιστα,
- το 68,6% του δείγματος δήλωσε ότι είναι αρκετά ικανοποιημένοι είναι από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS.

Ο σκοπός της παρούσας έρευνας μπορεί βάσιμα να θεωρηθεί ότι επιτεύχθηκε. Υπενθυμίζεται ότι ο σκοπός μας ήταν η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πληροφοριακών συστημάτων ELENXIS & TAXIS. Ο ερευνητικός σκοπός, ο οποίος με ενάργεια έχει διατυπωθεί σε προηγούμενες σελίδες του παρόντος κειμένου, εκπληρώθηκε μέσα από τον ερευνητικό βηματισμό που ακολουθήσαμε.

Ως προς τους επί μέρους στόχους, είναι αναγκαίο να εξετάσουμε πιο αναλυτικά τις απαντήσεις που έδωσαν τα πρόσωπα, τα οποία ρωτήθηκαν.

Σε ό,τι αφορά την πρώτη ερώτηση ανοιχτού τύπου, η οποία καλούσε τους συμμετέχοντες να καταγράψουν, αν υπάρχει κάποιο επιπλέον πλεονέκτημα των συστημάτων που δεν αναφέρθηκε στις ερωτήσεις κλειστού τύπου, οι μόνες απαντήσεις που δόθηκαν ήταν: η διασύνδεση τους, το βελτιωμένο σύστημα πληροφοριών από άλλες υπηρεσίες και η ηλεκτρονική σύνδεση των συστημάτων με συστήματα άλλων υπουργείων, π.χ. το TAXIS συνδέεται και με το κτηματολόγιο.

Ακολούθως, σε ό,τι αφορά τη δεύτερη, ανοιχτού τύπου, ερώτηση, η οποία ρωτούσε τους συμμετέχοντες να δηλώσουν αν υπάρχουν μειονεκτήματα των συστημάτων που θα ήθελαν να σχολιάσουν, τα λίγα που ανέφεραν σχετίζονταν με την επικαιροποίηση, τον τεχνολογικό εξοπλισμό και τη δυνατότητα διασταυρώσεων.

Από τα παραπάνω και σε σχέση με τους ερευνητικούς στόχους προκύπτει ότι τα Πληροφοριακά συστήματα ELENXIS & TAXIS αποτελούν αρκετά ένα βασικό «εργαλείο» της διαδικασίας του φορολογικού ελέγχου, ωστόσο οι ταχύτητες ανταπόκρισης τους είναι δεν είναι επαρκώς ικανοποιητικές. Αυτό σημαίνει ότι οι

ταχύτητες ανταπόκρισης δεν βελτιώθηκαν σε σχέση με προηγούμενες έρευνες στο εν λόγω πεδίο. Προέκυψε ότι η κυρία πηγή δυσαρέσκειας των συμμετεχόντων αφορούσε τους χρόνους ανταπόκρισης του συστήματος με συνεπακόλουθο την καθυστέρηση στο χρόνο διεξαγωγής και ολοκλήρωσης των ελέγχων. Ως εκ τούτου προτεινόταν τότε ότι η φορολογική διοίκηση αλλά και οι διαχειριστές του συστήματος θα πρέπει να προχωρήσουν στην αναβάθμιση του ELENXIS τόσο σε επίπεδο λογισμικού όσο και σε επίπεδο hardware (server, p/c, κλπ), ώστε να αυξηθεί η υπολογιστική του δύναμη και να βελτιωθούν οι χρόνοι ανταπόκρισης.

Τούτο, όμως, δεν σημαίνει μια συνολική εμπειρική διάψευση της θετικής επίπτωσης της εισαγωγής στην δημόσια διοίκηση εν γένει και στον έλεγχο της φοροδιαφυγής ειδικότερα. Μία τέτοια πρόταση θα ήταν, τουλάχιστον, ερευνητικά έωλη, αν όχι υπερφίαλη. Η εισαγωγή πληροφοριακών συστημάτων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου της φοροδιαφυγής έχει χαιρετηθεί με ενθουσιασμό από διεθνώς διακεκριμένους ειδικούς, όπως αποτυπώνεται στις μελέτες των Jimenez et al. (2013) και Deloux και McLean (1992).

Ο χρόνος ανταπόκρισης επισημάνθηκε και στην ερώτηση ανοιχτού τύπου που αφορούσε τα μειονεκτήματα. Επιπλέον, άλλα μειονεκτήματα αφορούσαν τον απαρχαιωμένο τεχνολογικός εξοπλισμός (4 απαντήσεις), την επικαιροποίηση και τις δυσκολίες για σωστή πλοήγηση.

Διαπιστώνεται επομένως, ότι τα συστήματα αυτά, παρά το γεγονός ότι αποτελούν χρήσιμα εργαλεία για τη φορολογική διοίκηση, δεν έχουν καταφέρει να ξεπεράσουν προβλήματα να αναβαθμιστούν και να εκσυγχρονιστούν.

Περαιτέρω σε ότι αφορά τις συσχετίσεις που πραγματοποιήθηκαν βρέθηκε ότι:

- το πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου εξαρτάται από το Φύλο, την Ηλικία, το Επίπεδο Εκπαίδευσης, τη Θέση που έχουν στην υπηρεσία και από τη Γνώση και χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών των ερωτώμενων· πιο συγκεκριμένα, καταγράφονται σημαντικές διαφοροποιήσεις ανάλογα με το Φύλο (οι γυναίκες υπερέχουν έναντι των ανδρών), την Ηλικία (οι ηλικιακές κατηγορίες 40 – 49 και 50 – 59 έχουν το σχετικό προβάδισμα), το Επίπεδο Μόρφωσης (οι πτυχιούχοι πανεπιστημίου και οι κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος υπερέχουν έναντι των υπολοίπων ηλικιακών κατηγοριών), τη Θέση που κατέχουν μέσα στην υπηρεσία, με τους Ελεγκτές να καταλαμβάνουν την υψηλότερη θέση, και τη γνώση και χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών (56,9% και 31,4% συγκεντρώνουν όσοι διαθέτουν πολύ καλή και αρκετά καλή γνώση, αντιστοίχως).

- το πόσο έγκυρο και αξιόπιστο είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS εξαρτάται από το Φύλο των ερωτώμενων.
- το πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS εξαρτάται από το Επίπεδο Εκπαίδευσης, από τη Θέση που έχουν στην υπηρεσία και από τη Γνώση και χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών των ερωτώμενων.
- η Ικανοποίηση από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS εξαρτάται από το Φύλο, την Ηλικία, το Επίπεδο εκπαίδευσης και από τη Θέση που έχουν στην υπηρεσία οι ερωτώμενοι.

Αναντίρρητα τα συστήματα ELENXIS & TAXIS παρέχουν αρκετά βελτιωμένη, ολοκληρωμένη και επικαιροποιημένη πληροφόρηση, αποτελούν ένα βασικό εργαλείο κατά το φορολογικό έλεγχο και ένα μεγάλο μέρος των ανθρώπων που τα χρησιμοποιούν είναι ικανοποιημένοι από την απόδοσή τους. Ωστόσο, φαίνεται ότι τα προβλήματα που αφορούν τις ταχύτητες ανταπόκρισης και τις δυσλειτουργίες στην πλοήγηση παραμένουν.

Επιπλέον, σημαντικό είναι το γεγονός ότι στις ερωτήσεις αν τα συστήματα απλοποιούν και τυποποιούν την ελεγκτική διαδικασία, συνεισφέρουν στο βελτιωμένο έλεγχο για την επίτευξη των στόχων, βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα της εργασίας των φορολογικών ελέγχων και είναι αποτελεσματικά στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου, τα ποσοστά των απαντήσεων δεν ξεπερνάνε το 50%. Δηλαδή οι ερωτώμενοι είναι εμφανώς συγκρατημένοι όσο αφορά την αποτελεσματικότητα των Πληροφοριακών Συστημάτων. Ελαφρώς υψηλότερα (μεταξύ 54% και 59%), είναι τα ποσοστά των απαντήσεων που αφορούν τις ερωτήσεις αν τα συστήματα μειώνουν το χρόνο ολοκλήρωσης, ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις, είναι έγκυρα και αξιόπιστα.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ως άνω ευρήματα η φορολογική διοίκηση θα πρέπει να προβεί σε βελτιώσεις των συστημάτων προκειμένου η διαδικασία του φορολογικού ελέγχου να επιφέρει τα βέλτιστα αποτελέσματα.

6.2 Περιορισμοί

Σημαντικός περιορισμός είναι ο αριθμός του δείγματος, ο οποίος οφείλεται στο γεγονός ότι η έρευνα εξαιτίας της πανδημίας πραγματοποιήθηκε μέσω email και όχι

σε μία δια ζώσης συνάντηση με τις ΔΟΥ και την ενημέρωση των συναδέλφων από πλευράς της ερευνήτριας για τη σημαντικότητα της διαδικασίας της έρευνας.

Λόγω της πανδημίας της Covid – 19 και της συνεπαγόμενης τηλεργασίας, καταβλήθηκε προσπάθεια η έρευνα να διεξαχθεί μέσω Skype ή msteams. Ωστόσο, η σχετική προθυμία ήταν εξαιρετικά περιορισμένη.

6.3 Μελλοντική έρευνα

Προτείνεται η εκ νέου μελέτη του θέματος σε ένα μεγαλύτερο δείγμα, με τη συμμετοχή περισσότερων ελεγκτών. Επιπλέον η προσθήκη περισσότερων ερωτήσεων ανοιχτού τύπου και η δια ζώσης συνάντηση μεταξύ ερευνητή και συμμετεχόντων θα εμβαθύνει περισσότερο στα μειονεκτήματα. Η σαφής κατανόηση των συγκεκριμένων ζητημάτων που είναι πιο σημαντικά για τα Πληροφοριακά Συστήματα, θα οδηγήσουν στο σχεδιασμό καταλλήλων παρεμβάσεων και βελτιώσεων προκειμένου να προσφέρουν πιο εξατομικευμένη και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες.

Βιβλιογραφία

A. Αρθρογραφία

- Asonitou, S. (2021) Impediments and pressures to incorporate soft skills in Higher Education accounting studies, *Accounting Education*, DOI: 10.1080/09639284.2021.1960871
- Asonitou, S., Hassall, T. (2019) Which skills and competences to develop in accountants in a country in crisis? *The International Journal of Management Education*, Vol. 17 (3), <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2019.100308>.
- Drogalas, G., Sorros, I., Karagiorgou, D. and Diavastis, I. (2015) Tax audit effectiveness in Greek firms: Tax auditors' perceptions *Journal of Accounting and Taxation* 7 (7), 123-130
- Eberhartinger, E., Safaei, R., Sureth-Sloane, C. and Wu, Y. (2020). Are Risk-based Tax Audit Strategies Rewarded? An Analysis of Corporate Tax Avoidance. *TRR 266 Accounting for Transparency Working Paper Series No. 60, WU International Taxation Research Paper Series No. 2021-07*, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3911228> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3911228>
- Floropoulos, J., Spathis, C., Halvatzis, D. and Tsipouridou, M (2010) Measuring the success of the Greek Taxation Information System *International Journal of Information Management* 30 (1), 47-56
- Freeman, I. and Hasnaoui, A. (2010) Information and Communication Technologies (ICT): A Tool to Implement and Drive Corporate Social Responsibility (CSR) *Information and Communication Technologies (ICT): A Tool to Implement and Drive Corporate Social Responsibility (CSR) Technologies de l'Information et de Communication : un outil pour implémenter et véhiculer la responsabilité sociale des entreprises (RSE)*, La Rochelle, France
- Idziniah, U.N.L. and Bernawati, Y. (2020). Board of Directors, Audit Committee, Executive Compensation and Tax Avoidance of Banking Companies in Indonesia. *Journal of Accounting and Strategic Finance*, 3 (2), 199-213.

- Lestari, N. and Nedy, S. (2019). *The Effect of Audit Quality on Tax Avoidance*. Proceedings of the International Conference On Applied Science and Technology 2019 - Social Sciences Track (iCASTSS 2019). Atlantis Press.
- Mebratu, A.A. (2016) Impact of tax audit on improving taxpayers compliance: Empirical evidence from Ethiopian revenue authority at federal level *International Journal of Accounting Research* 2 (12), 1-19.
- Monika, C.M. and Noviari, N. (2021). The Effects of Financial Distress, Capital Intensity, and Audit Quality on Tax Avoidance. *American Journal of Humanities and Social Sciences Research*, 5 (6), 282-287.
- Olatunji, C.O. and Ayodele, B.K. (2017) Impact of Information Technology on Tax Administration in Southwest, Nigeria *Global Journal of Management and Business Research: D Accounting and Auditing* 17 (2), 25-33
- Salehi, M., Tarighi, H. and Shahri, T.A. (2020). The effect of auditor characteristics on tax avoidance of Iranian companies. *Journal of Asian Business and Economic Studies* 27 (2), 119-134.
- Suvela, M. (2014) Causes of tax evasion and how to reduce it *Hyperion Economic Journal* 4 (2), 54-62
- Tenidou, E., Valsamidis, S., Petasakis, I. and Mandilas, A. (2015) Elenxis, an Effective Tool for the War Against Tax Avoidance and Evasion *Procedia Economics and Finance* 33, 303-312
- Terpsiadou, M. H. and Economides, A. A. (2009) The use of information systems in the Greek public financial services: the case of TAXIS. *Government Information Quarterly*, Elsevier, ISSN: 0740-624X
- Tripon, C. and Urs, N. (2009) Use of Information and Communication Technologies in the Romanian Public Administration *Transylvanian Review of Administrative Sciences* 5 (27E), 250-261
- Yildiz, B. (2019) A Theoretical Analysis on Tax Auditing-Tax Compliance Determinants and Bomb Crater Effect In book: *Turkey's Economic, Fiscal and Social Problems* (pp.73-91)
- Γκρόπας, Κ. (2018) Φορολογικοί έλεγχοι επιχειρήσεων: η χρήση ηλεκτρονικών εργαλείων για τη διεξαγωγή των φορολογικών ελέγχων από την ελληνική φορολογική διοίκηση: η περίπτωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Ελέγχων "ELENXIS". Μεταπτυχιακή Εργασία. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Διαθέσιμη στο <http://dx.doi.org/10.26253/heal.uth.3270>.

B. Ιστοσελίδες

- Jimenez, G., Mac, N. and Kamenov, A. (2013) Information Technology for Tax Administration Deloitte Consulting LLP (Online) Last accessed 1 December 2020 at https://pdf.usaid.gov/pdf_docs/pnaea485.pdf
- Newsroom (2012) ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΕΛΕΝΧΙΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ Η ΕΦΟΡΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΠΙΑΝΕΙ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΦΥΓΑΔΕΣ (Online) Τελευταία πρόσβαση 25 Νοεμβρίου 2020 από <https://www.dikaiologitika.gr/arxeio/1350/ti-einai-to-elenxis-pou-xrisimopoiiei-i-eforia-gia-na-pianeitous-forofygades>
- Taxheaven (2010) Το ηλεκτρονικό σύστημα «elenxis» επιχειρεί να θέσει σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2011 η Γενική Γραμματεία Πληροφορικών Συστημάτων (Online) Τελευταία πρόσβαση 25 Νοεμβρίου 2020 από <https://www.taxheaven.gr/news/6720/to-hlektroniko-systhma-elenxis-epixeirei-na-oesei-se-leitoyrgia-apo-thn-1h-ianoyariou-2011-h-genikh-grammateia-plhroforikwn-systhmatwn>
- TAXHEAVEN (2011) ΠΟΛ.1178/23.8.2011 Επιλογή υποθέσεων προς έλεγχο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 80 του ν. 3842/2010 (Online) Τελευταία πρόσβαση 25 Οκτωβρίου 2020 από <https://www.taxheaven.gr/circulars/12699/pol-1178-23-8-2011>
- TAXHEAVEN (2016) Το ζήτημα της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής (Online) Τελευταία πρόσβαση 20 Οκτωβρίου 2020 από <https://www.taxheaven.gr/circulars/24275/arora-to-zhthma-ths-foroapofyghs-kai-ths-forodiafyghs>
- Vlahos, P. (2016). Who pays the tax burden in Greece?. University of Peloponnese. (Online) Τελευταία πρόσβαση 20 Οκτωβρίου 2020 από http://macro.soc.uoc.gr/docs/Year/2017/papers/paper_2_119.pdf
- ΑΑΔΕ (2020) (Online) Τελευταία πρόσβαση 25 Νοεμβρίου 2020 από <https://www.aade.gr/sites/default/files/2020-11/MIS-PRODIAGRAFES.pdf>
- Γενική Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (2018) Κέντρο Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) Υπ. Ψηφ. Διακυβέρνησης (Online) Τελευταία πρόσβαση 25 Νοεμβρίου 2020 από <https://www.gsis.gr/dimosia-dioikisi/ked>

- Καρταλής, Ν. Σημειώσεις μαθήματος Εφαρμοσμένης Φορολογικής λογιστικής και Ελεγκτικής Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Δυτικής Μακεδονίας (Online) Τελευταία πρόσβαση 25 Οκτωβρίου 2020 από <https://eclass.teiwm.gr/modules/document/file.php/MSC107/%CE%A6%CE%9F%CE%A1%CE%9F%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3%20%CE%95%CE%9B%CE%95%CE%93%CE%A7%CE%9F%CE%A3%20%CE%98%CE%95%CE%A9%CE%A1%CE%99%CE%91.pdf>
- Κορομηλάς, Γ. και Γιαννοπούλου, Χ. Σημειώσεις σεμιναρίου Φορολογικός έλεγχος επιχειρήσεων (Online) Τελευταία πρόσβαση 25 Οκτωβρίου 2020 από http://www.epimetol.gr/aitniainages/Forologikoselenchos_1_F9987.pdf
- ΣΕΠΕ (2014) Εργαλείο για την πάταξη της φοροδιαφυγής το ELENXIS (Online) Τελευταία πρόσβαση 10 Οκτωβρίου 2020 από <http://www.sepe.gr/gr/information/news/article/343727/ergaleio-gia-tin-pataksitis-forodiatygis-to-elenxis/>
- Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (2013) ΘΕΜΑ: Ένταξη της Πράξης "Εφαρμογή απαιτούμενων οργανωτικών αλλαγών σε παρεχομένες ηλεκτρονικές υπηρεσίες και υφιστάμενα Πληροφοριακά Συστήματα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ)" με κωδικό MIS 393300 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013"(Online) Τελευταία πρόσβαση 25 Νοεμβρίου 2020 από http://2007-2013.epdm.gr/Uploads/Files/AP_EDAXIS/PR29/AE_PR29_393300.pdf

Γ. Βιβλία

- Laudon, C.K. and Laudon, P.J. (2015) *Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης* Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα
- Δαλιάνης, Γ. και Νικηφορόπουλος, Κ (2020)*Οδηγός Φορολογικών Ελέγχων «Παραδοσιακές» και «Έμμεσες» Μέθοδοι Ελέγχου* Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα
- Κυριαζή, Ν. (2002) *Η Κοινωνιολογική Έρευνα. Κριτική Επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών* Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα

Χαλικιάς, Μ., Μανωλέσσου, Α. και Λάλου, Π. (2015) *Μεθοδολογία Έρευνας και Εισαγωγή στη Στατιστική Ανάλυση Δεδομένων με το IBM SPSS STATISTICS* Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα. (Online) Τελευταία πρόσβαση 25 Μαΐου 2021 από http://ntst-aegean.teipir.gr/sites/default/files/forum/spss_book.pdf

Παράρτημα

Ερωτηματολόγιο

A. Δημογραφικά Στοιχεία

1. Φύλο

Άνδρας

Γυναίκα

2. Ηλικία

20-29

30-39

40-49

50-59

60+

3. Επίπεδο Εκπαίδευσης

Δευτεροβάθμια

ΤΕΙ

ΑΕΙ

Μεταπτυχιακό

Διδακτορικό

4. Θέση στην Υπηρεσία

Ελεγκτής

Υπάλληλος στο Δικαστικό Τμήμα

Προϊστάμενος Ελέγχου

Προϊστάμενος Δικαστικού

Εφοριακός σε άλλο τμήμα της Δ.Ο.Υ.

5. Γνώση και Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών

Καθόλου Καλή	Λίγο Καλή	Αρκετά Καλή	Πολύ Καλή	Πάρα πολύ Καλή

B. Απόψεις των ερωτώμενων για την αξιολόγηση των Πληροφοριακών Συστημάτων ELENXIS και TAXIS

6. Η πλοήγηση στα συστήματα είναι εύκολη;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

7. Τα συστήματα παρέχουν βελτιωμένη πληροφόρηση σε σχέση με παλαιότερα προγράμματα;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

8. Τα συστήματα παρέχουν ολοκληρωμένη και επικαιροποιημένη πληροφόρηση αναφορικά με το προφίλ των φορολογούμενων;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

9. Τα συστήματα απλοποιούν και τυποποιούν τη διαδικασία σύνταξης των φορολογικών ελέγχων;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

10. Τα συστήματα κατά πόσο μειώνουν ανά λεπτά, το χρόνο ολοκλήρωσης των φορολογικών ελέγχων;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

11. Τα συστήματα συνεισφέρουν στο βελτιωμένο έλεγχο για την επίτευξη των στόχων;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

12. Τα συστήματα προσδοκούν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της εργασίας;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

13. Τα συστήματα βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα της εργασίας των φορολογικών ελέγχων;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

14. Τα συστήματα αποτελούν βασικό «εργαλείο» της διαδικασίας του φορολογικού ελέγχου;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

15. Η πλοήγηση στα συστήματα παρουσιάζει δυσλειτουργίες;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

--	--	--	--	--

16. Τα σύστημα έχουν καλές ταχύτητες ανταπόκρισης;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

17. Πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα ELENXIS στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

18. Πόσο έγκυρα και αξιόπιστα είναι τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

19. Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τα συστήματα ELENXIS & TAXIS;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

20. Υπάρχει κάποιο επιπλέον πλεονέκτημα των συστημάτων που δεν αναφέρθηκε παραπάνω. Αν ναι, ποιο ή ποια είναι αυτά;

21. Υπάρχουν μειονεκτήματα των συστημάτων που θα θέλατε να σχολιάσετε;

